

VERSLAG d.d. 17 februari 2021 van de digitale vergadering van de commissie Bestuur, Economie en Middelen van de provincie Utrecht

Voorzitter: mw.ir. M. de Widt;

Namens het college van GS: drs. R.C.L. Strijk, drs. H.G.J. Bruins Slot, ir. A. Schaddelee, ir. R. van Muilekom;

Woordvoerders: H. Bittich (Denk), A.C. Boelhouwer (GroenLinks), ing. D.G. Boswijk (CDA), mr. B.M.H. de Brey MBA (VVD), R.G.J. Dercksen (PVV), ing. L.C. van den Dikkenberg (SGP), drs. E.H.R. Dinklo (JA21), M.J. de Droog MSc. RA (D66), M.E.J. Eggermont (SP), M. van Elteren (GroenLinks), J.C.A.M. van Gilse BSc. (VVD), mr. N.M. Groen (GroenLinks), N. de Haan-Mourik (ChristenUnie), W.M.M. Hoek (50PLUS), drs. B.C. de Jager (VVD), M. Jager (PvdD), V.C. Janssen (VVD), drs. E.A. Kamp (D66), drs. A.L.H. Kocken (VVD), drs. J.H. van Oort (ChristenUnie), H.O. Suna (PvdA), W. Ubaghs (PVV), M.L. Welschen (CDA) en W. Wijntjes (CDA);

Van ambtelijke zijde aanwezig:

Drs. J. Dorst (griffier), mevrouw Knol-Van Leeuwen, R. Heidstra en R. Schotsman (Notuleerservice Nederland)

1 OPENING EN ALGEMEEN

1.1 Opening

De voorzitter, mevrouw De Widt, opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom.

Dit is de laatste commissie BEM-vergadering van commissiesecretaris Rita Heidstra. Na 15 jaar bij de griffie te hebben gewerkt wordt mevrouw Heidstra voor minstens een jaar gedetacheerd bij de ambtelijke organisatie. De voorzitter dankt mevrouw Heidstra namens de commissie voor alles wat zij heeft gedaan voor en vooral achter de schermen en wenst haar veel succes in haar nieuwe functie. Deze dankbetuiging wordt met applaus ontvangen.

De voorzitter vraagt de deelnemers aan de digitale vergadering om via de chat aan te geven dat zij het woord willen.

De agenda is vol en de deelnemers worden verzocht te proberen zich aan de tijdsindicatie te houden.

1.2 Vaststellen agenda

Mevrouw Hoek vraagt de voorzitter om sprekers volgens een vaste volgorde het woord te geven. De voorzitter licht toe dat zij dat ook altijd doet, maar dat dat bij interrupties niet mogelijk is. De voorzitter heeft, als gebruikelijk, geloot en de ChristenUnie zal als eerste het woord krijgen. Vervolgens komen de fracties op alfabetische volgorde aan de beurt.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

1.3 Mededelingen

De voorzitter geeft de heer De Brey als lid van de programmaraad van de Randstedelijke Rekenkamer het woord.

De heer De Brey licht toe dat de Rekenkamer jaarlijks een aantal onderzoeken doet en nu bezig is met een plan voor onderzoeken voor de komende periode. De Staten worden opgeroepen om mogelijke onderwerpen aan te dragen zodat de Rekenkamer tot een long list kan komen. Dit jaar gaat de Rekenkamer aan de slag met de VRT en de concessie van openbaar vervoer. Gevraagd wordt welke onderzoeken daarna opgepakt zouden moeten worden. Suggesties zijn voor 5 maart via de griffie welkom.

Gedeputeerde Schaddelee geeft aan dat de 12 provincies in Nederland een quick scan provinciale democratie gaan uitvoeren. Dit is een initiatief van het ministerie van Binnenlandse Zaken om op een laagdrempelige manier in beeld te brengen hoe het staat met de provinciale democratie. Er zullen vragenlijsten komen die door GS-leden, PS-leden, georganiseerde inwoners en door de medewerkers van de provincie zullen worden ingevuld. De hoop is dat dit een hulpmiddel is om de provinciale participatie te versterken. Als provincie mogen er bij dit onderzoek vier specifieke vragen geformuleerd worden. De gedeputeerde zoekt een aantal Statenleden die in de eerste week van april met hem willen meedenken over het formuleren van deze vier vragen. In maart zal er een Statenbrief komen over dit onderwerp en dan zal er waarschijnlijk door de griffie een e-mail worden gestuurd om de Statenleden te vragen hierover mee te denken.

Gedeputeerde Strijk geeft aan dat de VVD in het Statendebat van 12 november 2020 heeft gevraagd of het college een licht onderzoek zou kunnen doen naar de lastendruk die bij gemeenten werd veroorzaakt door vragen vanuit de provincie. Dit is schriftelijk uitgezet bij de ambtelijke organisatie en de helft van de gemeenten heeft gereageerd. Deze gemeenten hebben aangegeven dat ze op dit moment intensief met de provincie samenwerken op onderwerpen als de Omgevingsvisie, Regionaal Programmeren en de RES-en. Er wordt op deze onderwerpen inderdaad intensief samengewerkt maar er kan niet gezegd worden dat de lastendruk in deze wordt veroorzaakt door het provinciale beleid.

Er is de tip gegeven om bij de provinciale planning rekening te houden met het gegeven dat colleges van B&W ook vaak weer terug moeten naar hun raden. Het college zal dit punt meenemen in de eigen interne organisatie.

Het beeld is dat er intensief wordt samengewerkt en dat er werkdruk zit op sommige dossiers maar dat dat niet wordt veroorzaakt omdat de provincie aanvullende eisen stelt.

De gedeputeerde hoopt hiermee de toezegging die hij heeft gedaan te hebben afgedaan.

1.4 Rondvraag

De voorzitter deelt mee dat er drie vragen zijn ingediend waar iedereen kennis van heeft kunnen nemen. De voorzitter geeft gedeputeerde Strijk het woord voor de vraag die is gesteld door D66.

Gedeputeerde Strijk heeft er geen bezwaar tegen om in gesprek te gaan met de Staten over het format van de Statenvoorstellen, en een PUB-vorm is daarbij denkbaar.

Het college wil in zijn algemeenheid meegeven dat er veel aan komt op het gebied van de brede welvaart. In de begroting 2021 zijn hier nieuwe afspraken over gemaakt. De gedeputeerde ziet het positieve ongeduld van de Staten om hier mee aan de slag te gaan. Het college is hier mee bezig maar soms duurt het even voordat je dit soort dingen in de praktijk gaat merken. De Staten krijgen bijvoorbeeld nog een Jaarrekening over 2020 waarin dit anders verwoord is dan in die van 2021. Het is goed om in een gesprek met de Staten, waar ook ambtenaren bij aanwezig zijn, nader te duiden hoe de Staten graag invulling zien van het format.

De heer De Droog geeft aan dat de gedeputeerde vooral heeft gereageerd op het stuk over de brede welvaart. De insteek was om te vragen of het een kans is om het hele Statenvoorstel te bekijken en te bespreken wat de partijen over en weer verwachten.

Gedeputeerde Strijk licht toe dat het prima is om het format in bredere zin te bespreken.

De voorzitter geeft gedeputeerde Strijk het woord voor de beantwoording van de vraag van de ChristenUnie.

Gedeputeerde Strijk dankt mevrouw De Haan voor haar vraag omdat het laat zien hoe ze concreet invulling wil geven aan de zorgen die ze voelt met betrekking tot de werkdruk in de organisatie. Het college zal in maart een brief sturen naar de Staten over hoe de planning eruit gaat zien. Het is in zijn algemeenheid niet altijd mogelijk om te prioriteren. Mensen met specialistische kennis kunnen niet altijd op een andere afdeling worden ingezet. Er zal wel gekeken worden naar de effecten van prioriteren en wat er gedaan kan worden en de Staten worden hier in maart schriftelijk over gerapporteerd.

Mevrouw De Haan heeft begrip voor de opmerking dat prioritering soms lastig is vanwege het personeel. Spreker kijkt uit naar de reactie van het college in maart.

De voorzitter geeft het woord aan gedeputeerde Strijk voor de derde rondvraag over het samen met PS opstellen van een afwegingskader voor het coronafonds.

Gedeputeerde Strijk licht toe dat de Staten feitelijk al een kader hebben meegegeven tijdens het vaststellen van de begroting 2021. Er is toen door PS aangegeven dat de reserve van 15 miljoen euro wordt gecreëerd en dat deze na één jaar automatisch vrijvalt en wordt opgeheven. Als er dan nog saldo in de reserve zit, dan loopt dat terug naar de Algemene Reserve. Een tweede kader dat is meegegeven is dat het altijd corona-gerelateerd moet zijn en dat het college moet uitleggen waarom de activiteit die wordt voorgesteld gekoppeld is aan corona. Een derde kader is dat het altijd ter beoordeling van de Staten komt. Als er nu een kader zou worden opgesteld dan beperken de Staten zich zelf. Dit kan gedaan worden, maar de zorg zit bij de gedeputeerde dat PS en GS wellicht maanden bezig zijn om een kader te maken voor een reserve die voor een jaar geldt.

Alle voorstellen die hiervoor in aanmerking komen staan al in de begroting 2021 op hoofdlijnen benoemd bij de verschillende programma's.

Er zitten projecten in de pijplijn. De versterking van de vitaliteit van binnensteden wordt tijdens deze vergadering besproken. In juni zal het college met een voorstel komen voor investeringen in de arbeidsmarkt. Er komt een verzoek voor cofinanciering van de ROM. Het Rijk wil vanwege corona geld uittrekken voor participatie in de fondsen en vraagt om cofinanciering. Dit zal ook in juni aan de Staten worden voorgelegd. Tussen april en juni komen mogelijk voorstellen naar de Staten over de Druktemonitor en de provinciebrede herstelcampagne voor de recreatieve sector en het toerisme. Het college houdt er rekening mee dat in het derde kwartaal nog een voorstel komt voor het steunpakket cultuur en erfgoed en eventueel bijdragen voor evenementen. Dit telt totaal op tot 9 à 10 miljoen euro.

De Staten hebben nog een aanvullende richtlijn meegegeven. Bij de Vuelta hebben de Staten aangegeven dat het college geen voorstellen moet doen waar het procesgeld en het personeelsgeld uit de reserve komt.

De heer Kocken geeft aan te hebben gevraagd om een werksessie om meer helderheid te krijgen over de criteria omdat hier onduidelijkheid over is. Het lijkt de vragenstellers goed om dit op korte termijn te doen vanwege de voorstellen die al zijn aangekondigd. De griffie wordt verzocht om een

werksessie te beleggen en aan de voorkant al zo veel mogelijk onderdelen op te halen zodat het niet al te veel tijd hoeft te kosten.

Gedeputeerde Strijk heeft geen bezwaar tegen een werksessie. De reflectie die hij wilde geven is dat de Staten dan voor zich zelf regels opstellen omdat de Staten alle voorstellen ter beoordeling voorgelegd krijgen van het college.

De voorzitter deelt mee dat er een werksessie georganiseerd zal worden.

1.5 Vaststellen verslag commissie Bestuur, Economie en Middelen van 20 januari 2021

De voorzitter deelt mee dat de nieuwe notulist geslaagd is voor de vuurproef aangezien er geen vragen of opmerkingen over het verslag zijn binnengekomen.

Het verslag wordt vastgesteld.

1.6 Termijnagenda versie 2 februari 2021 en lijst moties versie 27-01-2021

De voorzitter deelt mee dat er geen vragen of opmerkingen zijn binnengekomen. De termijnagenda en de lijst moties worden vastgesteld.

1.7 Ingekomen brieven

De voorzitter stelt vast dat er geen vragen of opmerkingen zijn over de twee ingekomen brieven.

2 Ter bespreking

2.1 SV Versterking Vitaliteit Binnensteden, Dorpskernen en Winkelcentra

De voorzitter memoreert dat in de vorige commissieronde uitgebreid is gesproken over dit Statenvoorstel. De conclusie was toen dat het voorstel niet rijp was voor besluitvorming. De Staten hebben nu een aangepaste versie ontvangen. Het voorstel zal in twee termijnen worden besproken en het idee is dat iedere fractie in de eerste termijn maximaal twee minuten spreektijd heeft.

De voorzitter geeft het woord aan de heer Van Oort.

De heer Van Oort meent dat de vitaliteit van binnensteden een heel belangrijk onderwerp is. Spreker complimenteert de gedeputeerde met de enorme verbetering van het stuk. De ChristenUnie is in de kern een groot voorstander van het voorstel.

Spreker meent dat het goed is om te kijken naar de herkomst van de problematiek. Deze ligt wat de fractie betreft in de opkomst van het internet en de internetverkopen die een grote concurrent van de fysieke winkels zijn geworden. Daarnaast dient er goed naar het abstractieniveau van de oplossingen te worden gekeken. Kijkend naar het dictum meent de fractie dat het het volledige besluit zou kunnen steunen. Echter, verder lezend in het stuk begint het abstractieniveau toch weer wat heen en weer te gaan. De ChristenUnie denkt dat het goed is dat mensen gaan organiseren dat vastgoedeigenaren, gemeenten en winkeliers met elkaar om tafel gaan en met elkaar oplossingen kunnen komen die de partijen individueel nooit zouden bereiken. Tegelijkertijd leest spreker over Sinterklaas en onderdelen van het centrummanagement als reclamezaken en dergelijke en is er twijfel of dat soort zaken nou de taak van deze mensen zou moeten zijn. Wat wel tot de taken behoort is de fysieke indeling van vastgoed, digitale vaardigheden van winkeliers en daarmee het promoten van internetverkoop. De gedeputeerde wordt gevraagd de balans tussen zaken als Sinterklaas en grote onderwerpen waarbij het noodzakelijk is dat er coördinatie is, nader toe te lichten.

De heer Dercksen vraagt hoe de heer Van Oort denkt dat ondernemers nu geholpen zijn als er pas over een jaar een plan is dat dan ook nog uitgevoerd moet worden.

De heer Van Oort antwoordt dat dat op dit moment niet het geval is. Het is daarom ook belangrijk om te benadrukken dat voor wat betreft de ChristenUnie de herkomst van de problematiek ligt in de

opkomst van het internet. Het is waarschijnlijk dat COVID-19 dit een duwtje heeft gegeven in de verkeerde richting maar dat dat niet de herkomst is. De oplossing moet dan ook niet in reclame en Sinterklaas gezocht worden omdat er dan wel op COVID-19 wordt gereageerd, maar op de herverdeling van vastgoed en de digitale vaardigheden van de winkeliers. Spreker is het met de heer Dercksen eens dat dat inderdaad lange termijnbeleid is.

De heer Dercksen vraagt waarom de heer Van Oort er dan voorstander is om voor dit plan uit het coronapotje te putten.

De heer Van Oort geeft aan zich voor te kunnen stellen dat een ander potje wordt aangesproken aangezien hij het verband met corona niet echt ziet. Spreker suggereert dat de gedeputeerde hier wellicht een nadere toelichting op kan geven.

De heer Dinklo had ook de vraag of de heer Van Oort niet van mening is dat dit geld niet uit het coronapotje zou moeten komen.

De voorzitter wenst deze vraag over te slaan aangezien de heer Van Oort hier al op heeft geantwoord.

De voorzitter deelt mee dat de heer De Droog heeft aangegeven dat hij in de eerste termijn geen woordvoering heeft op dit onderwerp en geeft het woord aan mevrouw Groen.

Mevrouw Groen dankt de gedeputeerde voor het uitgebreide voorstel. De gedeputeerde wordt gevraagd wanneer hij tevreden is met de besteding van het geld. Spreker geeft aan dat haar niet helder is wanneer de gedeputeerde tevreden is met het resultaat.

De heer Dinklo stelt dat er nu 1,8 miljoen euro wordt gegeven aan mensen voor een probleem dat al jaren bestaat en ook later opgelost kan worden. Gevraagd wordt of dit bedrag niet besteed moet worden om deze mensen nu te helpen omdat hen het water nu aan de lippen staat en het geld daar ook juist voor is bedoeld.

Mevrouw Groen antwoordt zich af te vragen of de provincie dit geld wel moet uitgeven aan één persoon bij wie het water nu aan de lippen staat. Spreker is niet van mening dat corona hier met de haren bijgesleept is. GroenLinks wil ook op de middellange termijn kijken naar hoe de gevolgen van corona en COVID moeten worden verwerkt in het algemene beleid van de provincie. Dat zou een vraag voor de toekomst zijn maar op dit moment heeft COVID op vrijwel alles invloed.

De heer Van Oort geeft richting de heer Dinklo aan dat het probleem weliswaar al langer bestaat maar dat het daardoor niet minder urgent wordt. Er zal nu wat moeten gebeuren om ervoor te zorgen dat er over vijf jaar nog winkeliers zijn. Los van waaruit het gefinancierd wordt, moet er nu wel iets aan het probleem worden gedaan.

De heer Dercksen vraagt mevrouw Groen wat je hebt aan het plan als je niet weet wie de uitvoering van het plan ooit zal betalen, aangezien de gemeenten nu al hebben aangegeven geen geld te hebben.

Mevrouw Groen antwoordt niet te weten of dat het geval is en wenst deze vraag door te geleiden naar de gedeputeerde. Bij het maken van een plan is ook aandacht voor de financiering en de financierder.

De heer Eggermont geeft aan dat de gedeputeerde zojuist antwoord heeft gegeven op de vraag van de VVD cum suis over waarvoor het coronafonds bedoeld is. Daarin gaf de gedeputeerde duidelijk aan dat het niet bedoeld is voor procesgeld. Gevraagd wordt hoe GroenLinks er tegenaan kijkt dat dit eigenlijk wel volledig over procesgeld gaat.

Mevrouw Groen geeft aan niet te weten of dit volledig procesgeld betreft, soms kom je tot een proces om ergens resultaat te hebben. Spreker wenst ook deze vraag door te schuiven naar de gedeputeerde onder verwijzing naar de vraag die ze zelf nog had staan over wanneer de gedeputeerde tevreden is over wat er gedaan en gebeurd is. Hier zal altijd een deel proces bij zitten en een deel resultaat en de vraag van GroenLinks gaat concreet in op wanneer de gedeputeerde tevreden is en wat het resultaat is wat de gedeputeerde beoogt.

De heer Dinklo merkt op dat er nu een voorstel voorligt, het vorige document was een losse flodder. Spreker citeert een zin uit het voorstel op pagina 2 bij het kopje Vraagt samenwerking provincie en gemeenten: De impact van de lockdowns wisselt.

per onderneming, maar er is een reële kans dat een deel van de retail-ondernemers deze periode niet overleeft. Spreker stelt dat er veel ondernemers zijn die op het punt staan om failliet te gaan. Deze zin is nu als opmerking opgenomen en spreker had verwacht dat de gedeputeerde had toegevoegd dat hij er alles aan zou doen om ervoor te zorgen dat deze ondernemers niet failliet gaan. Er wordt nu gezegd dat er gewacht wordt tot corona over is en als de puinhopen van corona zijn overgebleven en de rookwolken zijn opgetrokken, dan zal er gekeken worden wat er gaat gebeuren. Dit is precies het probleem dat spreker heeft met het voorstel. De provincie moet er nu alles aan doen om de ondernemers die nu dreigen kopje onder te gaan te steunen. De provincie zou nu 1,8 miljoen kunnen besteden aan de mensen die het nu nodig hebben. Spreker deelt dat het probleem van de vitale binnensteden een reëel probleem is en dat daar ook iets aan gedaan moet worden. Gevraagd wordt waarom dit echter uit het coronafonds gehaald wordt. Spreker meent dat er in het voorstel twee zaken door elkaar worden gehaald. Enerzijds is er de strategie; er zullen minder winkels zijn. Er worden in het voorstel veel aannames gedaan, er worden snelle sprongen genomen en er wordt van alles door elkaar gehaald. Spreker meent dan ook dat het voorstel niet rijp is voor besluitvorming. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen strategisch beleid en uitvoering op gemeentelijk niveau. Er wordt ook gezegd dat de provincie geen regierol moet nemen, elke gemeente krijgt gewoon 80.000 euro. Gevraagd wordt wat dan de rol van de provincie is. Spreker meent dat als de provincie dit zou willen, het juist wel de regierol zou moeten nemen. Enerzijds wordt gesteld dat de gemeente het zelf moet weten en anderzijds dat de gemeente een heel plan moet schrijven waarin precies staat wat er allemaal gaat gebeuren. Spreker vraagt hoe dit zich tot elkaar verhoudt.

Er wordt 80.000 euro per gemeente gegeven, hier kan één fte voor worden ingehuurd. De gedeputeerde en de rest van de commissie worden gevraagd hoe je voor 80.000 euro één fte een jaar lang aan het werk kunt zetten.

Spreker meent dat duidelijk is dat de fractie niet tevreden is over het voorstel. De fractie is niet tegen het doel van het voorstel maar wel tegen de manier waarop het is uitgewerkt. Zo staat er in dat beoordeeld is of het goed zou zijn, voor sommige gemeenten, om een groter subsidiebedrag ter beschikking te stellen alhoewel feitelijk voor alle gemeenten de opdracht hetzelfde is; kom tot een gedragen plan. Voor de gemeenten met meer winkelgebieden of met een grotere kern zullen de uitvoeringskosten hoger zijn, maar de kosten voor planvorming of kennisopbouw zijn overal hetzelfde, zo staat er in het plan. Spreker meent dat deze conclusie heel kort door de bocht is gezien het feit dat er 171 winkelgebieden zijn. Gevraagd wordt waarom er aan grotere winkelgebieden als Utrecht en Amersfoort geld gegeven zou moeten worden zonder dat de provincie steun heeft.

Mevrouw Bittich deelt mee in de eerste termijn geen woordvoering te hebben.

De heer Suna is blij dat het voorstel ten opzichte van het stuk in januari is aangepast en uitgebreid. Er zullen altijd op- en aanmerkingen blijven maar waar het om gaat is het doel om ondernemers in de

winkelgebieden te helpen. Er is een goede aanleiding om hier nu iets mee te doen. Spreker meent dat in het stuk duidelijk staat vermeld waarom het coronapotje wordt gebruikt. De gedeputeerde wordt gevraagd een toelichting te geven op de eerder besproken drie pijlers en wat hij daarvan meeneemt in het plan. De fractie meent dat er gekeken moet worden naar leegstaande panden. Hier moet je iets mee doen en als winkels verdwijnen kan er misschien een horeca- of een culturele bestemming komen. De panden zouden ook tot woningen omgevormd kunnen worden en de provincie kan hier met de gemeenten gezamenlijk in optrekken. Spreker hoopt dat GS zo snel mogelijk met een uitgewerkt plan komt zodat er niet een jaar gewacht hoeft te worden, maar dat gemeenten snel een aanvraag voor subsidie kunnen indienen. De fractie is kort gezegd, tevreden over het voorstel.

Mevrouw Jager geeft aan dat het voorstel duidelijker is geworden. De vragen die spreker vorige keer heeft gesteld zijn niet veranderd. De fractie had graag meer aandacht gezien voor lokale productie en gezond stedelijk leven. Het is een keuze om de kaders vrij te laten, dit zou echter niet de keuze van de PvdD zijn.

De heer Dercksen meent dat het een waardeloos voorstel is met zelfbedachte omstandigheden, feiten en uitgangspunten. Voor 1,8 miljoen euro worden 23 managers aangesteld die elk voor 80.000 euro per persoon praatjes gaan maken en over een jaar moeten komen met een plan. Dat plan is echter geen indicator voor de provincie omdat er geen indicator wordt gesteld, maar het voorstel sluit wel weer aan bij de indicatoren brede welvaart. Brede welvaart is het nieuwe duurzaam; je noemt het om de drie zinnen omdat het zo leuk klinkt.

Het voorstel suggereert nadrukkelijk dat de pilots in Woerden, Stichtse Vecht en Bunschoten door de Staten zouden zijn goedgekeurd maar dat is niet het geval. Het staat wel in de slotwijziging maar het woord pilots komt daar niet in voor. Voor het verkrijgen van 80.000 zouden er concrete plannen moeten zijn en worden ingediend. Spreker zou dan ook graag van de drie pilots deze plannen willen zien voordat dit onderwerp in PS wordt behandeld.

Als er geen indicator is die wel aansluit bij de brede indicatoren brede welvaart, is niet duidelijk hoe vastgesteld gaat worden of dit een gedragen plan en wat daar de definitie van is. Gevraagd wordt of daar een financiële onderbouwing bij moet zitten en toezeggingen dat een plan ook gefinancierd is. Gevraagd wordt wie de plannen gaat betalen als de gemeenten nu al aangeven dat ze geen geld hebben en of de gemeenten dan weer bij de provincie uitkomen. Dan zou het lijken alsof er over een paar jaar een plan wordt uitgevoerd van coronageld en dat kan niet de bedoeling zijn van de coronapot.

Steden die al een centrummanagementteam hebben, krijgen toch 80.000 euro omdat dat goed zou zijn voor het signaal. Spreker vraagt hoe dit met geld van de belastingbetaler kan.

Ondernemers staat het water aan de lippen. Ze hebben van hun laatste spaargeld hun medewerkers kunnen betalen, de voorraad is over de datum of waardeloos geworden en de verhuurder wil huurgelden ontvangen, of de bank de hypotheek. Het levenswerk van ondernemers staat op instorten, ze dreigen, als ze daar al voor in aanmerking komen, in de bijstand terecht te komen en dan besteedt de provincie coronageld niet aan het helpen van deze ondernemers maar heeft het bedacht dat ze een manager over de vloer krijgen. Die manager moet over een jaar een plan maken en zegt dan dat je erg geholpen bent met: "onderlinge samenwerking en gemeenschappelijke planvorming." Gevraagd wordt hoe groot de kloof tussen de overheid en de samenleving eigenlijk kan zijn.

De heer Eggermont geeft aan er het zwaarst aan te tillen dat de coronacrisis gebruikt wordt om een andere politieke agenda neer te zetten. Zo staat er op pagina 4 dat de gemeente binnen één jaar

moet komen tot een versterkte manier van samenwerking, bijvoorbeeld het Ondernemersfonds, BIZ enzovoort. Hiervoor wordt 80.000 euro procesgeld bij de gemeente gebruikt. Dit komt niet voort uit corona maar valt onder 'never waste a good crisis', waarbij de crisis voor een ander idee wordt gebruikt. Met betrekking tot het Ondernemersfonds en BIZ wordt gevraagd wat je hebt aan samenwerking als er vervolgens geen geld binnenkomt. In feite is dit dat de staatsmacht gebruikt wordt om extra belasting te kunnen heffen om een subsidie te kunnen geven aan het Ondernemersfonds. Dit betekent dat het een verschuiving is van geld van bijvoorbeeld een huisartsenpost, die mee moet betalen aan het Ondernemersfonds, naar de retail. Volgens de fractie vindt dit in sommige steden al plaats en zijn dit geen goede voorbeelden en waarbij er voor dit soort organisaties ook nog eens geen vrijstellingen zijn. De SP is van mening dat samenwerking goed is, maar dat mensen daar zelf verantwoordelijk voor zijn, net zoals de arbeidersbeweging ook voor zijn eigen organisatievorm verantwoordelijk is. Ten aanzien van belastinggeld moet er gezamenlijk beslist worden over waaraan het uitgegeven wordt. Dit moet niet via een ingewikkelde systematiek gebeuren om enkele leden van de samenleving extra speelruimte te geven.

Een aantal elementen uit het voorstel wordt door de fractie als niet nuttig gezien. Er wordt nu 1,8 miljoen euro uitgegeven waarbij de ondernemers zelf ook niet gebaat zijn. De fractie is derhalve erg kritisch op het voorstel.

De heer Van den Dikkenberg geeft aan tijdens de vorige bespreking een stevig pleidooi te hebben gehouden om het voorstel door te laten gaan omdat veel mensen het toen al een mooi voorstel vonden met daarin, eindelijk een keer, een duidelijke uitspraak. De fractie is die mening nog steeds toegedaan, al ziet het toch ook weer terugkomen dat de instelling van het coronafonds de indruk heeft gewekt dat het alleen aan coronanoodhulp gelieerd is. De fractie kwam bij de Jaarrekening 2018-2019 met een voorstel om de provinciale doelstellingen te versnellen via de gemeenten en dat is wat dit voorstel nu doet. Er had dan ook beter niet van coronanoodhulp gesproken kunnen worden maar van een versnellingsfonds om gemeenten in staat te stellen om de provinciale doelstellingen te versnellen. Spreker staat daar nog steeds achter en ziet het voorliggende voorstel als een effectuering daarvan zodat de aanpak van bijvoorbeeld winkelleegstand versneld kan worden. De fractie zal het voorstel dan ook steunen.

De heer Eggermont merkt op dat de gedeputeerde heeft aangegeven dat het niet bedoeld is voor procesgeld. Spreker begrijpt dat de heer Van den Dikkenberg het wel wil gebruiken om gemeenten te ondersteunen, zijnde procesgeld. Gevraagd wordt wat de heer Van den Dikkenberg vindt van deze uitspraak van de gedeputeerde.

De heer Van den Dikkenberg meent dat het college het zelf nodeloos ingewikkeld heeft gemaakt door er een coronapotje van te maken en daar de voorstellen onder te scharen. Het was gemakkelijker geweest als er besloten was voor een potje voor het versnellen van provinciale doelstellingen in gemeentelijk domein. Het amendement van de fractie hierover werd ontraden, maar wordt gelukkig nu wel teruggezien in gewijzigde vorm en zo kunnen alsnog doelen behaald worden die de Staten hebben bepaald.

De heer Kocken geeft richting de heer Eggermont aan dat het amendement bij het Statenvoorstel Vuelta zich vooral richtte op de provinciale procesgeld en personeelskosten en niet op procesgeld in het algemeen.

De heer Eggermont meent dat dat een uitvlucht is, er is één overheid en als er procesgeld uitgegeven wordt, wordt er procesgeld uitgegeven en dan maakt het niet uit of dat een provinciale ambtenaar betreft die bij de gemeente wordt gestationeerd. Er kan dan wel gezegd worden dat het een gemeentelijke ambtenaar is, maar de SP ziet dit nog steeds als procesgeld.

De heer Van Oort wijst erop dat sinds de heer Thorbecke Nederland heeft ingericht er een heleboel overheden zijn. Er is 1 Rijksoverheid, er zijn 12 provincies en er zijn 352 gemeenten en dan zijn er ook nog de waterschappen. Er is derhalve geen sprake van één overheid en dat is een groot goed. De heer Eggermont beaamt dat maar is van mening dat het dan nog steeds procesgeld blijft.

Mevrouw Hoek sluit aan bij de opmerking van de heer Dercksen over het doel en de uitvoering. Spreker sluit ook aan bij de heer Dinklo. De fractie vindt het een gelegenheidsverhaal; de vitale kernen zijn niet even ad hoc met een footje vanuit het coronafonds geholpen. Daarna is er geen controle, de gemeenten mogen zelf bepalen waar ze het geld aan uitgeven en kunnen desnoods een gat in de reserve opvullen. De fractie voelt zich hier ongemakkelijk bij. De grote steden Utrecht en Amersfoort verschillen op allerlei gebieden van de gemeenten met veel verschillende kernen die vaak ook nauwelijks met elkaar verbonden zijn vanwege het slechte openbaar vervoer. Gevraagd wordt of het geld naar de Jumbo moet of naar iets anders. Een groep die overal buiten valt is de kappersbranche. Zij krijgen geen geld van het Rijk en ook niet van de gemeenten. Er is al eerder gezien dat er iemand voor 80.000 euro wordt aangetrokken die het dan niet helemaal goed doet en vervolgens weer moet verdwijnen waarmee de 80.000 euro ook zijn verdwenen. De fractie heeft moeite met het voorliggende voorstel.

De heer Kocken heeft tijdens de vorige bespreking van het voorstel tegen de gedeputeerde gezegd dat de VVD geen moeite had gehad met het voorstel als het zo was beschreven zoals de gedeputeerde het tijdens de bespreking verwoordde. Dit is nu wel gedaan en de fractie kan het voorstel dan ook steunen. Het gaat inderdaad om economische ontwikkelingen maar deze worden tijdens crises vaak versneld. Soms biedt dat mogelijkheden om andere kansen ook te benutten. Dat gebeurt hier ook. Het gaat grotendeels om procesgeld en dat proces is nodig om lokaal de mensen bij elkaar te brengen. Dit haalt niet direct de nood bij ondernemers weg maar biedt wel een mogelijkheid om dit op termijn weg te nemen en de fractie ziet ook niet heel snel andere opties. De fractie zal het voorstel derhalve steunen.

De heer Dercksen geeft aan dat de heer Kocken inhaakt op de opmerking van de heer Eggermont, never waste a good crisis. Er wordt nu geld gegeven omdat er het label corona opgeplakt wordt. Gevraagd wordt hoe groot de afstand tussen de VVD en de ondernemers ondertussen is geworden. De heer Kocken antwoordt dat die afstand nog immer buitengewoon klein is. Door een crisis worden ontwikkelingen versneld en kan de situatie ontstaan dat oplossingen die in het verschiet lagen plotseling wel haalbaar lijken te worden door een verandering van de omstandigheden. Hier wordt nu op ingespeeld. Dit kan niet altijd lokaal en ook niet altijd van lokale ondernemers verwacht worden. Een zaak goed runnen vraagt andere competenties dan ook je collega's in het centrum mee te nemen. Dat de provinciale overheid dan bijspringt kan de VVD goed verklaren. Het is goed om daarbij van lokaal maatwerk uit te gaan en niet bij voorbaat een verschil te maken tussen de gemeenten omdat je dan aan de voorkant al zou weten wat de uitkomst zou moeten zijn. Dat er lokaal maatwerk gefaciliteerd wordt en dat er verschillende plannen komen, vraagt wel iets van de verantwoording. Gesuggereerd wordt om deze plannen toegankelijk te maken voor de Staten.

De heer Wijntjes meent dat het al goede verhaal nog veel beter is geworden. De fractie zal het voorstel steunen. Er wordt gesteld dat er geëvalueerd gaat worden in 2022. Het lijkt spreker zinnig, omdat het een voorstel is met een experimenteel karakter, om dat in het besluit op te nemen als besluitpunt 7. Dan is de beleidskring ook rond gemaakt. Dit zou van toegevoegde waarde kunnen zijn, ook in het licht van de discussie over de randvoorwaarden van de COVID-reserve. Het CDA is tegen potjes, deze aparte COVID-reserve had net zo goed in de begrotingsregels kunnen worden opgenomen. Spreker meent, zoals de heer Kocken al zei, dat de COVID-reserve een enorme aanjager

is geweest van ontwikkelingen die al gaande waren. Deze ontwikkelingen zijn ernstig voor individuele ondernemers. Dit wordt bijvoorbeeld zichtbaar als je nu door winkelcentrum City Plaza in Nieuwegein loopt. Dat deze situatie nu zo ernstig is, had niemand zich in februari 2020 kunnen voorstellen.

De heer Dercksen vraagt wat de heer Wijntjes er van vindt dat er geld wordt gegeven aan gemeenten die al een centrummanagementorganisatie hebben. Het geld wordt dan verjubeld. Ook wordt gevraagd hoe de heer Wijntjes wil gaan evalueren als er geen indicator benoemd wordt.

De heer Wijntjes meent dat, omdat het een redelijk open regeling is, er een prijsvraag aan verbonden kan worden; wie heeft het beste plan? Spreker heeft al twee juryleden in gedachten, de heer Boelhouwer uit Delft en de heer Molenaar, de retailprofessor uit Rotterdam. Dit is een suggestie om het voorstel wat meer bloemrijk te maken.

Van verjubelen is volgens spreker geen sprake. Dit is een conclusie die aan de heer Dercksen wordt overgelaten. De fractie meent dat het goed is dat alle gemeenten dit geld krijgen. Dit geldt ook voor de gemeenten met een sterke centrumfunctie omdat daar de kwestie ook speelt.

Spreker vervolgt en geeft aan het verslag te hebben gelezen. Hij vond het leuk om te lezen hoe een onversneden communist het woord voert, hoe een onversneden kapitalist het woord voert en hoe een D66-gedeputeerde het woord Verelendung heeft uitgesproken, dat is precies Marxistisch.

Mevrouw Bittich verwijst naar de opmerking van de heer Wijntjes over dat gemeenten die wel een sterk centrummanagement hebben ook het geld zouden moeten krijgen. Gevraagd wordt wat de heer Wijntjes denkt dat het toevoegen van nog een persoon voor toegevoegde waarde heeft.

De heer Wijntjes geeft aan dat zijn eigen gemeente, Nieuwegein, een vrij sterk centrummanagement heeft. Er is een groot centraal winkelcentrum dat er ook voor de regio is. Daarnaast zijn er ook nog zes winkelcentra in de wijken en per winkelcentrum is de problematiek anders. Het is goed dat daar extra aandacht voor is.

De heer Eggermont geeft aan de VVD te kennen als een partij die zegt dat mensen hun eigen verantwoordelijkheid moeten nemen. Gevraagd wordt hoe dat zit ten aanzien van de samenwerking. De heer Kocken lijkt te hebben aangegeven dat die verantwoordelijkheid daar niet voor geldt en waarvoor nu de overheid aan de gang moet.

De heer Kocken antwoordt dat ondernemers met het runnen van een eigen zaak verantwoordelijkheid pakken. Spreker heeft daarbij ook aangegeven dat dat andere competenties met zich meebrengt dan bij het meenemen van collega-ondernemers in een gemeenschappelijke aanpak en dat ondernemers daar soms wat externe hulp bij kunnen gebruiken. Zeker in dit soort crisissituaties is dat van waarde.

De voorzitter geeft het woord aan de gedeputeerde en vraagt de Statenleden om in de chat aan te geven of zij behoefte hebben aan een tweede termijn. De voorzitter stelt voor dat de gedeputeerde niet onderbroken wordt tijdens zijn eerste termijn. Tijdens de tweede termijn kan dan de discussie gevoerd worden.

De heer Dinklo geeft aan ook tijdens de beantwoording een discussie te willen kunnen voeren.

De voorzitter meent dat dat de vergadering niet ten goed komt en geeft het woord aan gedeputeerde Strijk.

De heer Dercksen stelt dat de voorzitter niet gedurende de vergadering de regels kan veranderen. Spreker heeft er begrip voor dat de voorzitter de gedeputeerde een tijdje het woord wil laten voeren en biedt die ruimte ook altijd, maar het is niet acceptabel dat de gedeputeerde niet geïnterrupteerd kan worden.

De voorzitter stelt dat het nu te groot wordt gemaakt. Over dit onderwerp is tijdens de vorige commissievergadering ook uitvoerig gesproken en de voorzitter wil de gedeputeerde nu zijn verhaal laten doen omdat het anders heel onoverzichtelijk wordt.

Gedeputeerde Strijk vond het leuk om te horen dat velen hebben aangegeven dat het voorstel dat voorligt nu helder is. Ook is echter, vanuit de eigen politieke gedachte, aangegeven dat het een slecht voorstel is.

De heer Van Oort heeft benadrukt dat de fundamentele herkomst van de problematiek komt van de verschuiving van fysiek naar online winkelen. Het college herkent dit en dit zit ook in het voorstel. Wat er door corona en de lockdown-maatregelen gebeurt is een versnelling en het misschien wel verder doorslaan van dat proces. Het feit dat er nu al twee maanden lang veel winkels dicht zijn betekent dat ze in een nadeelpositie zijn gekomen ten opzichte van winkels die alleen maar online verkopen. Dit kan effecten hebben die op zichzelf een dynamiek op gang brengen. Het is juist dat corona niet de oorzaak is maar het versterkt en laat het wellicht verder doorslaan. Dit is ook waar te nemen als je op straat loopt en de leegstand ziet ontstaan.

Met betrekking tot het abstractieniveau en de vraag van GroenLinks waar het college naar streeft merkt de gedeputeerde op dat hij tevreden is als er straks gedragen plannen liggen voor de lange termijn voor winkelkernen. Gedragen betekent niet dat het een plan van de gemeente is of van ondernemers of van de vastgoedeigenaren maar van deze partijen bij elkaar waarin ze aangeven hoe zij op de langere termijn denken om te gaan met de eerder genoemde trend en de versterking die door corona heeft plaatsgevonden. Het is de bedoeling van de regeling om dat proces een stap verder te brengen en op dat abstractieniveau moet het ook gezien worden. Het kadertje met voorbeelden dat is opgenomen was om inspiratie te geven. Tijdens de vorige bespreking is door sommigen aangegeven dat ze het plan te weinig concreet vonden en is gevraagd of het college niet wat meer inspiratie had kunnen tonen. Dat kader is dan ook illustratief. Het gaat om structurele lange termijnplannen over hoe om te gaan met winkelgebieden.

De heer Dercksen snapt dat partijen achter een plan moeten staan en dat het gedragen moet worden. Een plan kost echter in de regel geld en gevraagd wordt in hoeverre de plannen die over een jaar gepresenteerd worden ook dekking moeten hebben en of de provincie daarbij een rol speelt. Gedeputeerde Strijk antwoordt dat bij plannen ook altijd een geldvraag speelt. Niet alles zal via collectieve betalingen lopen. Het is de ervaring van de gedeputeerde dat een vastgoedeigenaar die een leegstaand pand heeft, nu ook kosten heeft. Deze vastgoedeigenaar heeft belang bij het krijgen van een toekomstperspectief zodat hij zijn pand, dat nu nog een winkelpand is, opnieuw verhuurd kan worden aan een winkelier, een horecaondernemer of dat het een huurwoning wordt. Door een veranderde functie zal hij weer huurinkomsten kunnen krijgen, al zal hij daarvoor wellicht wel zelf investeringen moeten doen. Die investeringen liggen bij de vastgoedeigenaar zelf, maar met het voorstel wordt collectief tot een plan gekomen waar er wel en niet tot een andere functie getransformeerd wordt. Dit ontstaat niet vanzelf omdat als er 100 vastgoedeigenaren in een gebied zitten, zij allemaal eerst hun individuele afweging maken over hoe zij hun huren kunnen binnenhalen en dat er nog geen collectief plan is over wat goed is voor het gebied. Dat is waar de provincie met het plan probeert ondersteuning aan te geven.

[Geluid valt weg]

De gedeputeerde geeft aan te hebben willen benadrukken dat, als het gaat over de betaling, het binnen het plan voor vastgoedeigenaren en voor ondernemers kan betekenen dat zij investeren in een pand of in hun ruimte en dat dat, als private beslissing, onderdeel van het plan kan zijn. Dit, passend in een visie op het gebied.

De heer Dercksen vraagt of de gedeputeerde medefinanciering van de provincie van deze plannen uitsluit.

Gedeputeerde Strijk wenst deze deur niet helemaal dicht te gooien maar meent ook dat dit niet de eerste rol van de provincie is. In de besluittekst wordt vastgelegd dat de provincie goed wil kijken welke middelen er van het Rijk kunnen komen om de retailsector te versterken. Omgerekend naar Bruto Nationaal Product zou dat voor de provincie Utrecht 10 à 11 miljoen euro zijn en onderzocht zal worden hoe deze middelen kunnen worden aangewend om op een aantal zaken te versnellen en te versterken.

De heer Eggermont sprak over procesgeld. De gedeputeerde geeft aan dat hij in de eerste termijn beter had moeten formuleren dat er met betrekking tot de Vuelta geen voorstel moet worden gedaan waar eigen ambtelijke capaciteit binnen wordt gebracht bij de onttrekking uit de reserve. Er gaan nu geen ambtenaren van de provincie aan de slag, maar het is wel procesgeld.

JA21 refereerde naar een zin uit het stuk over het overleven van ondernemers. De gedeputeerde maakt zich hier ook zorgen over. De rolverdeling is dat als het gaat om de ondersteuning van individuele ondernemers het Rijk aan zet is. Hierbij valt te denken aan de NOW-regeling, de vergoeding voor een deel van de vaste lasten en een vergoeding voor de voorraden van modezaken die met hun voorraad blijven zitten. Dit is misschien niet voldoende, al gaat het over vele miljarden, maar de rolverdeling is duidelijk; individuele ondersteuning komt via het Rijksbeleid. De provincie biedt daarnaast individuele ondernemers de loketfunctie vanuit EUREKA waar ondernemers aan ondernemers worden gekoppeld. De provincie probeert de economische structuur te versterken en zet in op het collectieve belang. In het voorstel wordt uitgelegd dat het succes van een winkelier niet alleen afhangt van wat hij of zij zelf doet in zijn of haar winkel maar ook van het hele gebied waar hij of zij onderdeel van is. De ondernemer heeft ook collectieve belangen en daar probeert de provincie het draagvlak onder te leggen en de samenwerking te versterken. Ondernemers worden dus ook geholpen wanneer zij als collectief worden geholpen. Dit past binnen het strategisch beleid en het voorstel is niet in strijd met de retailvisie. De provincie pakt nu wel de rol om te interveniëren op de planvorming omdat wethouders de provincie om hulp vragen en omdat het dus past binnen het beleid.

De heer Dinklo begrijpt het verhaal van de gedeputeerde dat er niet individuele ondernemers gesteund worden. Het gaat echter ook om het principiële punt dat er coronageld besteed wordt aan iets dat niet direct door corona komt. De gedeputeerde heeft ook aangegeven dat de ROM wordt gesteund, waarbij er wel geld komt voor individuele ondernemers. Gevraagd wordt waarom er niet voor gekozen kan worden om ondernemers direct te steunen.

Gedeputeerde Strijk stelt al eerder te hebben aangegeven dat corona niet de oorzaak is van een trend in de retail, maar dat het het proces wel versnelt en het het misschien wel verder laat doorslaan dan hoe het anders zou zijn geweest. Dit heeft te maken met het gegeven dat een aantal fysieke winkels op dit moment niet open zijn. Dat is voor het college een legitimatie om vanuit de Reserve Coronaflankerend beleid deze ondersteuning te bieden. De heer Dinklo kan het daarmee niet eens zijn, maar het college denkt hiermee een relatie te kunnen leggen met wat de coronamaatregelen doen voor de retailsector.

Er is gevraagd naar de regierol van de provincie en de gedeputeerde verwijst naar de besluitpunten 3, 4 en 5. Daar staat in wat de provincie gaat doen om te ondersteunen, zoals het organiseren van kennisinformatiebijeenkomsten, met EZK kijken welke middelen vanuit het Rijk nog naar de winkelgebieden kunnen gaan en kijken, op het moment dat wordt gezegd dat een deel van een winkelgebied gaat transformeren naar woningen, dit gekoppeld kan worden aan het Programma Versnelling woningbouw. Dat is wat de provincie doet, maar er wordt tegelijkertijd voor gekozen om het eigenaarschap te leggen waar het hoort, in de gemeente bij de vastgoedeigenaren, de gemeente

en de ondernemers. Het eigenaarschap is leidend in het stuk en de gedeputeerde zou dit eigenaarschap niet willen overnemen.

De heer Suna vroeg naar de positieve resultaten en deze zitten in het gedragen plan met als doel minder leegstand en vitale kernen. Dit draagt bij aan de brede welvaart.

De heer Dercksen heeft aangegeven dat er over een jaar een plan ligt. De gedeputeerde sluit niet uit dat het enige tijd zal kosten om de drie partijen tot een plan te laten komen, maar het mag natuurlijk altijd sneller dan binnen een jaar. De urgentie is groot en de hoop is dan ook dat de partijen sneller tot een plan zullen komen.

Er is uitgelegd dat een indicator een meerjarige reeks en trend laat zien, er zijn echter ook andere manieren van verantwoording afleggen. Het college stelt bij het stuk voor dat er kwalitatief verantwoording wordt afgelegd. Het college zal terugkoppelen hoe de planvorming eruit ziet, de gedeputeerde stelt dat de Staten deze plannen gewoon kan krijgen. Het is daarbij denkbaar dat het college eerst een kwalitatieve slag maakt en samenvattend rapporteert hoe het proces is verlopen en welke hoofdlijnen het uit alle plannen haalt. Dit zou in het voorjaar van volgend jaar besproken kunnen worden. Het CDA stelde dat dit in de besluittekst mag staan en de gedeputeerde wil dit toezeggen. Het is logisch dat het college kwalitatief verantwoording aflegt over wat er wordt gedaan.

De heer Dercksen heeft in de krant gelezen dat er in drie gemeenten al een pilot is gestart en gevraagd wordt hoe ver die pilot is en of er al plannen zijn. De Staten zouden hier een blik op kunnen werpen voordat er in PS over dit onderwerp wordt besloten.

Gedeputeerde Strijk licht toe dat er drie keer met een gemeente overeen is gekomen om aan de slag te gaan en dat er afspraken zijn gemaakt over wat de provincie verwacht wat deze gemeenten over een jaar laten zien. Daar liggen dus plannen onder, maar dat is niet wat de provincie uiteindelijk wil zien. Er zijn dus plannen en als de Staten deze willen hebben dan kunnen zij deze ontvangen. De gedeputeerde waarschuwt er wel voor dat PS zichzelf niet zou moeten overladen met informatie op detailniveau.

De heer Dercksen geeft aan dit als een toezegging te zien.

Gedeputeerde Strijk merkt op dat de heer Dercksen soms op de stoel van de gedeputeerde gaat zitten. Het is goed om in de zuiverheid van de rol te blijven zitten dat er een dagelijks bestuurder is die elke dag met dit onderwerp bezig mag zijn, waar PS in een kaderstellende en controlerende rol zit.

De heer Dercksen meent dat als hij die stoel moet controleren, hij ook op die stoel moet kijken.

Gedeputeerde Strijk vervolgt en memoreert dat er werd gevraagd naar de kloof tussen overheid en ondernemers. De gedeputeerde spreekt ook veel ondernemers en hij heeft gehoord dat dit een vraag is die veel speelt bij ondernemend Nederland. De gedeputeerde laat zich niet aanleunen dat hij in een ivoren toren zit en geen idee zou hebben wat er in winkelgebieden leeft. Daarnaast spreekt de gedeputeerde ook wethouders en zij spreken ook weer ondernemers.

De heer Eggermont vroeg of het coronalabel terecht is en de gedeputeerde meent dat hij hier al antwoord op heeft gegeven. Corona is niet de oorzaak, maar het versnelt wel. De gedeputeerde stelt dat je tegenstander kunt zijn van een Ondernemersfonds of BIZ. Het is geld ophalen voor collectieve ondernemersbelangen. Het college zegt ook niet dat dat de uitkomst moet zijn, het zegt: 'kom tot een plan'.

Het kan een opvatting zijn dat mensen zelf verantwoordelijk moeten zijn voor samenwerking. De gedeputeerde gaat, als het gaat om ondernemerschap, uit van de zelfredzaamheid van ondernemers. Het college merkt echter ook dat ondernemers die allemaal druk zijn met hun eigen individuele zaken, geholpen kunnen worden in de ondersteuning van de samenwerking. Vanuit maatschappelijk

belang kan dit voor een overheid reden zijn om in te stappen. De gedeputeerde meent dat dit dienstbaar kan zijn en stelt dat overheden dit heel vaak doen.

De heer Van den Dikkenberg geeft aangegeven dat het potje met het label corona misschien gaat tegenwerken aan waar het voor bedoeld is. De reserve heet dan ook Coronaflankerend beleid. Zo is het ook ingezet bij de begroting maar de gedeputeerde herkent het punt dat de heer Van den Dikkenberg aanhaalt. Er zal dan ook een werksessie worden georganiseerd om dit voor alle partijen scherper te krijgen.

Mevrouw Hoek gaf aan dat gemeenten niet geholpen zijn met een footje. De gedeputeerde geeft aan van gemeenten andere signalen te krijgen. Het is niet zo dat gemeenten een gat in de reserve kunnen vullen met de gelden. De provincie stelt voorwaarden aan de regeling en het geld gaat ook niet naar een supermarkketen. Dat is nadrukkelijk niet wat het plan behelst.

De gedeputeerde herkende het punt van de heer Kocken dat soms oplossingen in beeld komen omdat een kwestie door de urgenter erger is geworden en dat het ijzer daarom smeedbaar is.

Mevrouw Hoek geeft aan dat voor 50PLUS de grootste problemen zijn dat er geen controle is met wat er met het geld gedaan wordt.

Gedeputeerde Strijk licht toe dat er wel een kader bij het voorstel zit en dat er met een gemeente die subsidie aanvraagt afspraken worden gemaakt zoals dat er binnen een jaar een plan moet liggen dat gedragen is door de drie partijen en vergezeld is van een concreet actieplan van wat men wil doen in de winkelgebieden. Daar wordt op afgerekend. Het is niet zo dat er 80.000 euro wordt overgemaakt en dat daar verder nooit meer naar gekeken wordt. De gedeputeerde heeft echter niet bij voorbaat een oordeel over wat er uit het plan moet komen, dat is lokaal maatwerk.

Mevrouw Hoek geeft aan dat de gedeputeerde heeft gesteld dat als een pand niet meer wordt ingezet voor een winkel, het omgezet kan worden naar een andere bestemming. Dit kan een eindeloze weg worden omdat gemeenten zelf over bestemmingswijzigingen gaan, en dit is niet zo maar even geregeld. Dit is wel een belemmering in de gedachte van de gedeputeerde dat dit snel kan gebeuren.

Gedeputeerde Strijk is het er mee eens dat sommige oplossingen tijd kosten en ingewikkeld zijn. Daarom vindt het college eigenaarschap van de lokale partijen belangrijk. Als vastgoedeigenaar en gemeente het eens zijn over een bestemmingswijziging, dan zal het tijd kosten om de procedure te doorlopen, maar dan kan het wel in gang gezet worden. Het gaat het college om het gedragen beeld.

De gedeputeerde heeft richting de heer Kocken al aangegeven dat hij de plannen meer in een samengevatte vorm aan de Staten terug zou willen geven, over ongeveer een jaar. De gedeputeerde zegt dit ook toe en als de Staten dit in een besluittekst willen zetten dan zal de gedeputeerde een amendement hierover prima vinden.

De gedeputeerde erkent het punt van de heer Wijntjes dat het ook uit een ander potje had gekund. Het gaat uiteindelijk om de dekking maar het college wil iets doen omdat het de urgentie ziet om nu aan de slag te willen gaan. Binnen Economie is er geen dekking. Het zou ook uit de Algemene Reserve gehaald kunnen worden maar het college vindt het wel passend om het uit de COVID-reserve te halen waarbij gezegd zij dat als er nooit iets uit de COVID-reserve wordt gehaald, deze gewoon weer vrij valt naar de Algemene Reserve.

De voorzitter deelt mee dat alleen de heer Van Oort via de chat heeft aangegeven dat hij behoefte heeft aan een tweede termijn en ze geeft hem het woord.

De heer Van Oort dankt de gedeputeerde voor de beantwoording. Duidelijk is dat het gaat om de lange termijn en de grote lijnen gaat in de planvorming. De fractie zal hier bij de aangekondigde

uitvoering van de plannen dan ook op beoordelen. Verschillende partijen hebben, terecht, gesproken over financierbaarheid, maar dat hoort juist ook bij het maken van de plannen. De kracht van dit voorstel zit er juist in dat als je met een gedegen plan komt, je bij het Rijk nog wat potjes aan kunt spreken.

Richting het CDA merkt spreker op dat hij de suggestie van een prijsvraag wel een spannend en prikkelend idee vindt bereid is hier over mee te denken. Dit zou de creativiteit van de plannenmakerij kunnen versterken.

De fractie zal zelf geen initiatief nemen voor een andere financiering dan uit het COVID-19-potje maar een eventueel amendement hierop zal welwillend beoordeeld worden.

De voorzitter geeft het woord aan de heer Dinklo.

De heer Dinklo dankt de gedeputeerde en de andere partijen voor hun inbreng. Spreker merkt dat zijn fractie te ver af staat van de meerderheid van de Staten. Spreker heeft GS vaker iets zien doen wat niet de taak is van de provincie en de Statenleden worden opgeroepen om de 1,8 miljoen euro te besteden aan de mensen die nu het meest geraakt worden. De oproep van de ChristenUnie zal dan ook met beide handen aangegrepen worden. De kritiek op het voorstel blijft. De fractie zou een voorstel willen met een duidelijke regierol voor de provincie en met één centraal fonds. Spreker verwijst naar de beantwoording door de gedeputeerde met betrekking tot de besluitpunten en het organiseren van bijeenkomsten en meent dat dit te matig is. Afgevraagd wordt wat de rol van een provinciale overheid is als elke gemeente 80.000 euro krijgt.

De heer Dercksen sluit aan bij de woorden van de heer Dinklo. Spreker ziet wel dat deze problematiek bij de gemeenten speelt en dat de provincie hier een rol in kan hebben maar dat zou dan individueel gedaan moeten worden en niet in een gemeenschappelijke rol waarin elke gemeente 80.000 euro krijgt. Deze bedragen worden dan ook aan de gemeenten Utrecht en Amersfoort gegeven omdat dat een signaal zou zijn dat de regeling voor alle gemeenten openstaat. Er wordt dan dus 80.000 euro uitgegeven voor een signaal waarbij deze gemeenten wellicht zelf voldoende middelen hebben of al plannen hebben. De fractie maakt hier bezwaar tegen, evenals tegen het feit dat de regeling uit de coronapot komt.

De heer Wijntjes wil aan het besluit een zevende punt toevoegen waarin besloten wordt dat er in 2022 geëvalueerd wordt. Dat maakt het besluit compleet. Spreker merkt op dat de gedeputeerde niet op zijn opmerking over een prijsvraag is ingegaan.

De voorzitter geeft het woord aan de gedeputeerde voor zijn tweede termijn.

Gedeputeerde Strijk merkt richting de heer Dinklo op dat het nu wellicht niet handig is om de discussie over te doen. Er zal ook in PS nog over dit onderwerp worden gesproken. Het college is van mening dat je ook individuele ondernemers helpt als ze vanuit een collectief belang worden geholpen.

De gedeputeerde is blij dat de heer Dercksen ook ziet dat deze problematiek speelt en is benieuwd hoe de heer Dercksen dit zou willen oplossen of dat hij van mening is dat de overheid hier geen rol in dient te spelen omdat het een marktprobleem is. De gedeputeerde is van mening dat de markt uiteindelijk wel een oplossing zal vinden maar dat dat veel langer duurt en dat er dus ook langer sprake is van leegstand. Daar kwam de opmerking van de gedeputeerde over Verelendung en verrommeling de vorige keer vandaan.

Het college geeft het maximale budget vrij met het voorstel maar het is niet zo dat de gemeenten de 80.000 euro door de strot geduwd krijgen. Als een gemeente er geen behoefte aan heeft, zal het er ook geen beroep op doen. De gedeputeerde verwacht niet dat alle gemeenten een aanvraag zullen indienen maar denkt wel dat het er meer dan 10 zullen zijn. Het is denkbaar dat dus niet het hele budget zal worden gebruikt maar het college vond het geen goed signaal om bij voorbaat Amersfoort en Utrecht uit te sluiten.

Richting de heer Wijntjes merkt de gedeputeerde op dat hij een amendement op de besluittekst tegemoet ziet. Als de behoefte aan een prijsvraag breder leeft in de Staten dan zou hier wellicht via een motie iets mee gedaan kunnen worden.

De voorzitter deelt mee dat de beraadslaging in de commissie over dit onderwerp hiermee is afgesloten. Er zal hierover in de Statenvergadering van 3 maart verder worden gesproken. De voorzitter vraagt de Staten- en commissieleden welk debat zij zich hierbij voorstellen.

De griffier deelt mee dat in de chat zeven keer een klein debat wordt voorgesteld. Er zijn echter ook amendementen aangekondigd en voor een aantal partijen is dit een belangrijk onderwerp. Er is ruimte in de PS-vergadering van 3 maart en de griffier stelt dan ook een normaal debat voor.

De voorzitter stelt vast dat er ruimte is voor een normaal debat.

2.2 SB toekomstige samenwerkingsvorm Recreatieschappen

De voorzitter deelt mee dat de Statenleden die namens de provincie in de algemene besturen van de schappen zitten, mevrouw Hoek, mevrouw Van Elteren, mevrouw Van Gilse en mevrouw De Haan, gezamenlijk een korte inleiding hebben voorbereid die door mevrouw Van Elteren zal worden uitgesproken. Vervolgens krijgt de heer Janssen het woord omdat de VVD een initiatiefvoorstel heeft opgesteld en daarna wordt de Statenbrief in één termijn besproken. Sprekers worden verzocht te reageren op de richtinggevende uitspraken, de Statenbrief en op het initiatiefvoorstel van de VVD. Vervolgens zal gedeputeerde Schaddelee een reactie geven.

Mevrouw Van Elteren leest een korte inleiding op dit onderwerp voor. "Als vertegenwoordiging van de Provinciale Staten en de AD's van Plassenschap Loosdrecht en Recreatieschap Stichtse Groenlanden geven we vandaag graag een kleine aftrap vanuit ons perspectief bij de start van de commissiebespreking over deze Statenbrief. In onze rol als vertegenwoordigers nemen we deel aan de AB-vergaderingen van beide schappen. Mieke en Nelly aan de vergaderingen van Plassenschap Loosdrecht en Juliëtte en ik aan de vergaderingen van Recreatieschap Stichtse Groenlanden. De afgelopen 18 maanden heeft crisismanagement rondom Recreatie Midden Nederland de agenda's van de AB's geheel gedomineerd. Recreatie Midden Nederland is de uitvoeringsorganisatie voor de twee Recreatieschappen die in de provincie Utrecht, en deels in de provincie Noord-Holland liggen en tevens voor het Routebureau Utrecht. Sinds 2012 lopen al onderzoeken en gesprekken over de organisatie van de recreatie van betrokken gemeenten en provincies. In 2017 wordt vervolgens geconstateerd dat Recreatie Midden Nederland zichzelf niet staande kan houden en onvoldoende toekomstbestendig is. De oplopende kosten en onzekere toekomst zijn alle deelnemers een grote zorg en last. Het rapport Berenschot van bijna een jaar geleden omschrijft de situatie bij RMN als zeer nijpend en de organisatie als kwetsbaar waardoor ingrijpen onontkoombaar en noodzakelijk is. Als AB-leden waarderen we dan ook de gedreven inzet en de voortvarende aanpak van de bestuurlijke begeleidingsgroep om tot een toekomstbestendige oplossing te komen. Met de ambtelijke en financiële ondersteuning vanuit de provincie onderstreept GS het belang en de urgentie ervan. Het tijdspad laat zien dat de DB's voornemens zijn de liquidatie van Recreatie Midden Nederland per 1 januari 2022 van kracht te laten worden. Vandaag liggen de Statenbrief en de onderliggende stukken

ter bespreking voor. In de stukken staan richtinggevende uitspraken over de toekomstige samenwerking. Op dit moment is PS aan zet om hierop te reageren en input mee te geven. 1 januari 2022 lijkt nog ver weg, maar er zal in een korte tijd een ingewikkeld en intensief bestuurlijk proces moeten worden ingezet om die datum ook te kunnen halen. Onze oproep aan PS, nu via de commissie BEM, is om dit moment aan te grijpen om met elkaar in gesprek te gaan over hoe wij als Staten in deze kwestie staan en hoe wij de toekomst voor ons zien. Het proces zal vanaf nu als een sneltrein gaan en het zal lastig zijn om later op de rit nog in te stappen. De mening- en oordeelsvorming over een toekomstige organisatievorm brengt ons als AB-leden bij vragen over de visie en doelen van de provincie op het gebied van recreatie zoals: Wat wil de provincie bereiken en wat gaat de provincie daar voor doen? Op dit moment zien wij als AB-leden een leemte. Er zijn op dat gebied nu geen kaders. Wel loopt er vanuit de provincie een parallelproces van co-creatie om nog voor de zomer tot een Programma Recreatie en toerisme te komen, afgekort tot PReNT, alleen speelt dat zich in deze fase nog op afstand van PS af. Naast de input die vandaag meegegeven kan worden stellen de AB-leden vanwege de hiaten in de kaderstelling daarom voor om GS de opdracht te geven om binnen zes maanden een kaderstellende visie voor te leggen aan PS. Naast de twee benoemde processen loopt er in feite nog een derde parallelproces. De laatste is het proces van GS en PS inzake de bezinning op Verbonden Partijen, ter voorbereiding op de nieuwe nota. Als AB-leden van de schappen vinden we het niet alleen wenselijk, maar ook noodzakelijk dat er voor afgevaardigde Statenleden meer helderheid komt over onder meer hun rol- en taakinvulling, mandatering en rapporteurschap want dat geeft afgevaardigden meer richting mee voor hun specifieke taak. Ik dank u wel voorzitter.”

De voorzitter geeft het woord aan de heer Janssen voor een toelichting op het initiatiefvoorstel. De heer Janssen stelt dat dit een belangrijk moment is in de ontwikkeling van het recreatiebeleid. De volgorde die in deze discussie wordt gevoerd is wat de VVD betreft wat vreemd. Een algeheel kader waarbinnen de provincie de recreatie wil ontwikkelen en hoe recreatie er in de toekomst uit moet zien ontbreekt en tegelijkertijd wordt er wel een fundamentele discussie gevoerd over de manier waarop het georganiseerd wordt, volledig gedreven door de situatie zoals die bij Recreatie Midden Nederland ontstaat. De VVD heeft hier vaker aandacht voor gevraagd. Er is een aantal informatiebijeenkomsten geweest en de gedeputeerde is gevraagd wanneer de Staten aan zet komen om richtinggevende uitspraken te geven waarmee de gedeputeerde op pad kan om met de andere bestuurders in gesprek te gaan over de toekomstige organisatie. De gedeputeerde heeft aangegeven niet voorafgaand de Staten om een oordeel te vragen of om kaders te vragen waarmee hij op pad kan, daar waar de gemeente Woerden hier keurig een raadsbesluit over neemt. De fractie heeft bedacht het gat wat de gedeputeerde laat vallen in te vullen door zelf kaders op te stellen. Dit, met twee gedachten. De ene gedachte is dat de VVD meent dat hier veel geld in om gaat en de fractie vindt het goed om hier op voorhand iets van te vinden als Staten. Mevrouw Van Elteren heeft aangegeven dat er een kaderstellende visie zou moeten komen over zes maanden maar de VVD is bang dat dat te laat is omdat op dit moment de gesprekken over hoe het eruit moet komen te zien al worden gevoerd. De tweede gedachte is dat de VVD meent dat de provincie in deze gesprekken sterker staat op het moment dat de gedeputeerde met een boodschap vanuit de Staten kan komen in plaats van dat hij op eigen gezag praat, zoals de fractie gewaar werd tijdens de informatiebijeenkomsten. De VVD heeft in het initiatiefvoorstel een aantal kaders opgenomen en de partijen worden uitgenodigd hier input op te leveren. Dit zou wellicht dan meegenomen kunnen worden in een gewijzigd initiatiefvoorstel.

Voor de VVD is een aantal punten van belang. De punten van het college zijn grotendeels overgenomen, maar wat gemist werd is de rol die particuliere grondeigenaren hebben. Bij het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug is de helft van de natuur in bezit van particuliere

grondeigenaren. De fractie denkt dat het verstandig is om hen een rol in het geheel te geven omdat daarmee alle recreatiemogelijkheden in beeld zijn. Het college en de voorstellen lopen hier wat bij weg.

Een ander belangrijk punt is dat veel geld dat voor recreatie bestemd is, besteed is in de bedrijfsvoering van Recreatie Midden Nederland en de organisatie. De fractie zou willen zeker stellen dat geld dat voor recreatie bestemd wordt ook echt aan beheer en onderhoud van recreatieterreinen wordt besteed.

In de stukken staat dat herverdeling van de terreinen ingewikkeld is. De fractie meent dat dat geen aanleiding hoeft te zijn om daar niet aan te beginnen of om erover na te denken. De VVD wil meer visie over wie eigenaar van de terreinen is en de voorkeursrichting is om eigendom en beheer zo dicht mogelijk te leggen bij de organisatie die het het beste kan beheren. Soms is dat een gemeente en soms is dat een provincie. Dit moment zou dan ook benut moeten worden om te kijken wie wat in beheer heeft en of dit op een slimmere manier georganiseerd kan worden. Spreker is benieuwd naar de reactie van zijn collega's.

De heer Van Oort meent dat liquidatie van Recreatie Midden Nederland noodzakelijk is. Spreker ziet hier, net als de AB-leden twee belangrijke onderdelen bij. Het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug en het Routebureau Utrecht moeten weer goed ingekaderd worden. De fractie zou graag zien dat hier scenario's voor uitgewerkt worden.

Met betrekking tot de denkrichting naar de toekomst van de Recreatieschappen geeft spreker aan dat de fractie de opmerking van mevrouw Van Elteren over een kaderstellende visie steunt. Er is een aantal opmerkelijke zaken op dit moment. De visie is nu verlopen, deze liep van 2012 tot 2020. Er moet gekeken worden of er ingekaderd in een visie weer verder gedacht kan gaan worden. Er is een visie gemaakt, maar deze vraagt om aanvulling met wat meer fundamentele vragen over meer eenduidigheid over bovenlokale belangen, de basisinfrastructuur, spreiding van toegankelijk en bereikbaarheid.

Met betrekking tot de input voor vervolgstappen zijn er nog wat vragen.

Welke meerwaarde ziet de provincie Utrecht in samenwerking middels een nieuwe samenwerkingsvorm?

Wat is het lange termijnperspectief?

Hoe wordt de onderling verklaarde solidariteit tussen de partijen op lange termijn geborgd? Welke verschillende vormen van samenwerking hebben welke verschillende kansen en risico's? Hier dient een goede governance bij te worden uitgewerkt.

Hoe kunnen we een solide samenwerkingsvorm kiezen waarbij kostenbeheersing gegarandeerd wordt? Er moet op zo kort mogelijke termijn gewerkt worden aan meer informatie over structurele kosten voor het nieuwe construct. Het vraagstuk van gezamenlijke eigendommen moet verder uitgewerkt worden. De fractie denkt dat het goed is om niet op voorhand deelname van publieke en private partners uit te sluiten. Het zou daarbij ook mooi zijn als mogelijkheden van deelname in een nieuwe regeling onderzocht wordt.

Concrete vragen zijn of in de verkenning die nu plaatsvindt ook ruimte geboden wordt aan aanpalende gemeenten die mogelijk willen aanhaken bij een nieuw te vormen samenwerkingsverband, wat de inzet is van de overige gemeenten die nu al deelnemen in de twee schappen in beleidsvoering en middeling en wat voor de provincie idealiter een goede samenwerkingsvorm zou zijn om de recreatie toekomstbestendig te maken.

Spreker komt terug bij het idee dat er aangesloten zou moeten worden bij visievorming. Dat strookt niet met het initiatiefvoorstel van de VVD. Spreker begrijpt de opmerking van de heer Janssen over de tijdsplanning, echter, de fractie vindt het belangrijk dat er eerst een visie komt en processen

zullen dan ongetwijfeld parallel gaan lopen. Het is goed om vanuit een bestuurlijke visie te spreken en dan pas concrete besluitvorming daarover te nemen.

De heer Janssen stelt dat op dit moment discussies en besluitvorming omtrent de ontwikkeling van de schappen plaatsvinden. Spreker begrijpt dat de heer Van Oort liever eerst een visie had gehad, dat had hij zelf ook, maar dat kan nu eenmaal niet.

De heer Van Oort antwoordt dat hij al aangaf dat hij begrijpt dat visievorming en het opwerken van constructen parallel gaat lopen. Dat heeft niet zijn voorkeur maar soms wordt je in een bepaalde situatie gedwongen en spreker heeft er begrip voor dat dit nu synchroon loopt. Het blijft voor de ChristenUnie echter belangrijk dat er vanuit een visie gedacht kan worden en dan is het aan de bestuurlijke behendigheid die de opstellers van de visie en de constructen hebben om dat goed in elkaar te vlechten. Spreker heeft er vertrouwen in dat dat goed gaat komen.

De heer Kamp dankt mevrouw Van Elteren en de heer Janssen voor hun inbreng. Er dienen vooraf twee fundamentele vragen te worden gesteld. Spreker heeft gevraagd hoe tegen deze Statenbrief aangekeken kan worden. Door D66 wordt er vooral vanuit bestuurlijk perspectief tegen het vraagstuk aangekeken.

Spreker was gemeenteraadslid in Zeist in de jaren negentig en van 2010 tot 2018 in de gemeente Utrechtse Heuvelrug en daar kwamen de recreatieschappen vrijwel ieder jaar ter sprake en dat was vrijwel altijd problematisch. Gevraagd wordt hoe het komt dat het iedere keer bestuurlijk en bedrijfsmatig niet goed gaat met de recreatieschappen. Spreker heeft hier het antwoord nog niet op maar meent dat antwoord op deze vraag belangrijk is voor de koers die wordt ingezet.

In reactie op de Statenbrief en het memo mist D66 kaderstelling met betrekking tot kostenbeheersbaarheid. Spreker merkt, ook uit de bespreking vooraf, dat er nog veel vragen zijn. Ook in de Statenbrief zitten nog veel onzekerheden zoals bijvoorbeeld de centrumregeling die wordt genoemd. Het is onduidelijk of dit überhaupt mogelijk is.

Een andere vraag die naar aanleiding van de Statenbrief leeft is hoe het zit met de capaciteit van de provincie als het gaat om inzet en ondersteuning leveren bij dit soort Statenbrieven en Statenvoorstellen. De gedeputeerde wordt gevraagd in hoeverre de provincie capaciteit heeft, niet alleen in aantallen mensen maar ook in kwaliteit om dit op een goede manier te begeleiden. Spreker waardeert het als mensen niet alleen reageren op GS maar ook zelf met initiatiefvoorstellen komen. Spreker leest in het voorstel veel letterlijke tekst terug uit de Statenbrief. Er is door de heer Janssen een en ander toegevoegd maar spreker vraagt zich af of het, met de vragen die er nog zijn, op dit moment haalbaar is om met een initiatiefvoorstel te komen omdat de provincie wel heel veel verantwoordelijkheden naar zich toe trekt. Gevraagd wordt of de recreatieschappen, die nog veel huiswerk te doen hebben, zelf verantwoordelijk zijn voor bepaalde zaken en of de provincie niet te veel op de stoel van de schappen gaat zitten. Spreker meent dat het initiatiefvoorstel op dit moment te vroeg komt.

Spreker geeft aan dat D66 graag meedenkt over dit lastige bestuurlijke vraagstuk en dat de fractie benieuwd is naar de beantwoording van de gedeputeerde.

Mevrouw Groen geeft aan dat de fractie nog veel vragen open heeft staan over de richting die GS met dit onderwerp op zou willen. Wat door mevrouw Van Elteren namens de AB-leden is uitgesproken kan de fractie volgen. Spreker waardeert het dat de AB-leden het college nog zo veel tijd willen geven voor het opstellen van een visie. De fractie volgt dit ten dele. Het is voor de fractie niet nodig om over alles wat in de introductie door mevrouw Van Elteren is gezegd, nu al een standpunt in te nemen. Het is wel wenselijk om op korte termijn met elkaar scherp te krijgen wat er nodig is vanuit de provincie op het onderwerp recreatie en toerisme. Hierbij valt te denken aan hoe toerisme zich verhoudt tot de taken van de recreatieschappen, wat er nodig of wenselijk is in de

gebieden waar geen schappen zijn en hoe de inzet van de provincie zich verhoudt tot die van de gemeente. Ook is er aandacht nodig voor de particuliere grondeigenaren en andere initiatieven. Het zou handig zijn om over deze onderwerpen met GS van gedachten te wisselen om te kijken waar de provincie met dit onderwerp naar toe gaat. Het is een gemis dat dat beeld er nog niet is omdat dit ook richting geeft aan wat de provincie aan wil met de schappen.

Tijdens deze bespreking voelt de fractie niet de ruimte om dit inhoudelijke gesprek te voeren. Spreker voegt hier aan toe dat het fijn zou zijn als de Staten vanuit GS meekrijgen wat er nu allemaal in het programma loopt. GroenLinks zou graag zien dat er wordt gewerkt richting een visie en een beeld en gevraagd wordt of het college hier op korte termijn het gesprek met PS over aan wil gaan zodat er richting gegeven kan worden.

Spreker meent dat het ingebrachte initiatiefvoorstel daarmee overbodig is, het beantwoordt qua inhoud ook niet wat GroenLinks voor ogen heeft als het gaat over het vaststellen van een kader of richting. Spreker zou hier eerst met GS over willen spreken en dan met name over wat binnen PReNT is opgehaald.

De voorzitter deelt mee dat JA21 heeft aangegeven geen woordvoering te hebben. Mevrouw Bittich heeft aangegeven ook geen woordvoering te hebben.

De heer Suna meent dat er aandacht moet zijn voor hoe de provincie verder gaat met dit onderwerp. Vaak is met betrekking tot de recreatieschappen niet duidelijk wat de resultaten zijn. De provincie geeft geld maar lijkt er weinig zeggenschap over te hebben en dat zou anders moeten. Er zal te zijner tijd een voorstel moeten komen richting de Staten en spreker sluit wat dat betreft aan bij de woorden van mevrouw Groen. Spreker vindt de Statenbrief niet voldoende soelaas bieden. De hoop wordt uitgesproken dat de gedeputeerde hierop wil reageren en een verdere uitwerking wil geven van hoe de provincie nu verder gaat. Er loopt nu een proces met de twee schappen. De provincie moet hier bovenop zitten en er moet gekeken worden op welke wijze de provincie bijdraagt, wat het daar voor terug krijgt, welke rol de provincie gedurende dat proces heeft en welke zeggenschap de provincie heeft.

Spreker vindt het initiatiefvoorstel nu niet van toepassing. Spreker ziet het voorstel meer als een reactie op de Statenbrief en ziet het meer als een amendement. Het initiatiefvoorstel zou meegegeven kunnen worden voor de verdere uitwerking van het Statenvoorstel.

De heer Janssen geeft aan dat er voor een amendement een voorstel van het college moet liggen en daar zit precies het probleem. Het college gaat op pad en bereidt grote besluiten voor zonder opdracht vanuit de Staten. Andere sprekers hebben ook aangegeven dat alles in sneltreinvaart gaat, dat ze kaders mee zouden willen geven maar dat ze daartoe niet in de gelegenheid zijn geweest.

De heer Suna antwoordt dat hij daarom heeft aangegeven dat GS op dat gebied aan de slag moet. Spreker kan het initiatiefvoorstel als onderdeel zien om te gebruiken maar niet als voorstel waar de Staten een besluit over nemen.

De voorzitter deelt mee dat de PvdD heeft aangegeven geen inbreng te hebben op dit onderwerp.

De heer Ubaghs is het eens met de heer Janssen dat er geen voorstel ligt en de fractie mist dit ook. In Stichtse Vecht is er een zienswijze ingediend en gevraagd wordt waarom de gedeputeerde heeft besloten geen zienswijze in te dienen.

Gevraagd wordt wat concreet de rol van de Staten is. De fractie vindt het goed dat de VVD het initiatief heeft genomen maar mist wel een concreet tijdspad in het voorstel.

In het verleden zijn twee recreatieschappen opgeheven en gevraagd wordt of deze gebieden daar nu veel slechter van zijn geworden. Daarnaast lijkt het of de optie van het opheffen van de recreatieschappen niet echt onderzocht wordt.

De gedeputeerde wordt gevraagd een indicatie van de kosten te geven. Er wordt gesproken over twee projectleiders en gevraagd wordt of hierbij gedacht moet worden aan ongeveer 80.000 euro per fte.

De gemeente Ronde Venen heeft zich ooit teruggetrokken en gevraagd wordt wat de consequenties zijn als gemeenten besluiten zich helemaal terug te trekken en of de provincie zich dan ook terug trekt.

Spreker las in een van de stukken dat eind eerste kwartaal 2021 al bepaalde stukken moeten worden opgeleverd. Dat is al over ruim een maand en gevraagd wordt of de projectleiders al aan de slag zijn.

De heer Eggermont geeft aan dat besluitpunt 2a van het initiatiefvoorstel van de VVD, recreatie is grenzeloos, de SP bijzonder aanspreekt. Dit is ook het fundamentele probleem als het over recreatie gaat aangezien het tot nu toe iedereen en daarmee niemand verantwoordelijkheid lijkt te zijn. Hier is de huidige crisis ook uit ontstaan. Er zijn zaken opgetuigd waaraan de provincies, gemeenten en anderen moeten bijdragen. In tijden van crisis zien deze partijen kansen om daar weer op te bezuinigen om vervolgens in een weg te komen waar men niet meer uitkomt. Er moet daarom helderheid komen over wie waar voor verantwoordelijk is. Besluitpunt 2a toont aan waarom recreatie boven de gemeenten uitstijgt en waarom dit bij de provincie zou moeten liggen. Dat betekent dan ook dat hier fundamenteel geld voor vrijgemaakt moet worden op de begroting. Besluitpunt 2g, dat er een voorstel komt met verschillende scenario's, spreekt de fractie ook aan. Spreker geeft aan niet te gaan besluiten ergens kennis van te nemen. Besluitpunt 1 zou dan ook geschrapt mogen worden.

Met de centrumregeling blijft de situatie dat er onduidelijkheid is over de financiering. Gevraagd wordt wat er gedaan wordt als bijvoorbeeld de gemeente Utrecht besluit niet bij te dragen aan recreatie voor een buurgemeente waarbij deze buurgemeente de centrumgemeente is.

Spreker mist in de brief en in het voorstel op welke manier de vrije toegang van de recreatieterreinen geborgd wordt zodat mensen er op een zeer laagdrempelige wijze gebruik van kunnen maken.

Gevraagd wordt welke financiële middelen er nodig zijn om dit voor elkaar te krijgen.

De voorzitter vraagt de heer Eggermont naar de mening van de SP over wel of niet een kaderstellende visie binnen zes maanden.

De heer Eggermont antwoordt te hebben aangegeven dat de fractie besluitpunt 2g onderschrijft.

De heer Van den Dikkenberg stelt dat nu dit onderwerp besproken wordt er eindelijk straaltes licht zichtbaar worden aan het einde van een lange en donkere tunnel. Het is ook de ervaring van de spreker dat het onderwerp recreatie altijd veel onduidelijkheden kent en dat wethouders soms met angst kijken naar wat er aankomt vanuit de recreatieschappen, ook met betrekking tot de budgetten. Spreker heeft de zaak ook vooral bestuurlijk bekeken en vindt het initiatiefvoorstel dan ook interessant omdat het een leemte opvult. Er valt nu een leemte omdat er snel geschakeld moet worden en de nette werkwijze is dat er eerst een visie wordt gevormd over de rol van recreatie. Dit zou gedaan moeten worden voordat de uitvoeringsorganisatie opgetuigd wordt. De vast te stellen uitgangspunten zijn stuk voor stuk logisch en bieden duidelijke kaders waarbinnen de gedeputeerde aan het werk kan. De inbreng vanuit de AB's horende, het initiatiefvoorstel gezien hebbende en gezien het groeiende onbehagen van de sprekers tot nu toe over de onduidelijkheid met betrekking tot een visie en kadering, brengt spreker tot de mening dat de partijen met elkaar een vorm moeten vinden om snel tot een visie te komen over de inrichting. Spreker zou een exacte tijdsplanning hierbij los willen laten. Spreker meent dat de opdracht van de commissie is om zo snel mogelijk een visie te vormen.

Recreatie is iets wat publiek ondernemerschap vraagt. Als dit goed wordt weggezet, zijn er 26 goed afnemende klanten, de gemeenten. Als er getobd blijft worden met deelgebieden, afspraken en veel negativiteit daaromheen waarin de dienstverlening nooit zal floreren dan blijft de situatie tot in lengte van dagen problematisch. Het is derhalve belangrijk de basis goed neer te zetten zodat de gemeenten willen afnemen en waarbij de dienstverlening meerwaarde biedt. Dit is de keuze die de Staten moeten maken waarbij verschillende visies verenigd kunnen worden, voordat er een nieuwe vorm wordt ingesteld en er eindeloos doorgemodderd wordt. Spreker zoekt het midden tussen het initiatiefvoorstel dat nu al kaders mee wil geven en de visie en spreker meent dat de partijen hier uit kunnen komen. Zo kan de gedeputeerde met door de Staten meegegeven richting op zak kracht bijzetten in de besprekingen met andere partners.

Mevrouw Hoek geeft aan mede-indiener te zijn geweest van het stuk van de AB-leden en meent dat ze dat dus niet meer hoeft te bespreken. Spreker is onder de indruk van het betoog van de heer Van den Dikkenberg die de spijkers op de kop slaat. Spreker geeft ook een compliment aan de VVD dat met het initiatiefvoorstel kwam. De partijen vullen elkaar aan en dit moet op een bepaalde manier tot een eenheid gesmeed worden. Fiets- en vaarroutes zijn vaak gemeentegrensoverschrijdend. De aandacht van de provincie gaat vooral uit naar Recreatie Midden Nederland waar alles onder valt. Als dat stopt en er komt niets voor in de plaats dan worden het allemaal weer losse stukjes. Er zijn veel dilemma's over dit onderwerp en de vraag is hoe nu verder. Vanuit de gemeente Stichtse Vecht is geopteerd om er helemaal uit te stappen. De bijdrage vanuit deze gemeente is niet heel groot maar als een stad als Utrecht eruit zou stappen dan verandert dat de zaak. Amsterdam is er ooit al uitgestapt en ook dat gaf problemen.

Het zijn allemaal nog losse eindjes en spreker stelt voor dat de partijen elkaar opzoeken om tot iets totaals te komen. Spreker meent dat het voorstel nu nog niet besluitrijp is. De oproep van de AB-leden is om tot kaders te komen en daar de tijd voor te nemen.

De heer Janssen geeft aan dat de SP en de SGP naar voren hebben gebracht dat het denkbaar zou kunnen zijn dat er geen recreatieschap zou zijn en dat zit ook in het voorstel besloten, zonder dat de deur naar een nieuw recreatieschap dicht wordt gedaan. De fractie zou onderzocht willen hebben of ook een vorm zonder recreatieschap mogelijk is en wat dat oplevert. Spreker sluit aan bij de opmerking van de heer Van den Dikkenberg over dat wat bij de provincie ligt, ook zelf georganiseerd moet worden. Kleinere recreatiegebieden zouden door gemeenten beheerd kunnen worden maar er moet voor worden opgepast dat er door onzichtbare bestuurslichamen zaken worden georganiseerd waar je vervolgens geen zicht noch grip op hebt. In het voorstel is het punt dat D66 aanhaalde over de beheersbaarheid van kosten ook nadrukkelijk opgenomen. Spreker verwacht dan ook dat D66 ruimhartig steun aan het voorstel van de VVD zou geven.

Veel collega's hebben punten naar voren gebracht die in het voorstel van de VVD staan. De fractie meent dat de Staten aan de voorkant klip en klaar richting aan de gedeputeerde mee moeten geven. Zo staat hij ook sterker. Gemeenteraden doen dat ook en gevraagd wordt waarom de Staten zich zelf te kort zouden doen. Er is terecht opgemerkt dat alles in sneltreinvaart gaat en de Staten moeten ervoor oppassen dat ze het station niet missen. De partijen zitten braaf op elkaar te wachten en het college zal nog wel een keer met een voorstel komen maar de VVD heeft het gevoel dat dit het moment is om als Staten hier iets van te vinden en om zich uit te spreken. Dat is dan ook wat de fractie met het initiatiefvoorstel beoogt.

Mevrouw Welschen meent dat het helder is dat er visievorming nodig is en begrijpt daarom het voorstel van de VVD. De gekozen vorm vindt spreker minder passend. Het is wel duidelijk dat er nu doorgepakkt moet worden en spreker is benieuwd hoe de gedeputeerde dat gaat doen. Spreker is ook

benieuwd of de provincie de regie gaat nemen en als het dat doet, hoe het dat dan doet op bestuurlijk niveau. Spreker werd getriggerd door de inbreng van de heer Kamp. Zij zat zelf 10 jaar geleden ook in het AB van een inmiddels opgeheven recreatieschap en herinnert zich nog de discussies over wie meedoet, wie eruit stapt, de rol van andere gemeenten en dergelijke. Spreker is dan ook benieuwd naar de beantwoording door de gedeputeerde en welke regie de provincie neemt in dit soort discussies die al lang spelen.

Spreker is ook benieuwd hoe er, als er aan de slag wordt gegaan met kaders, omgegaan wordt met de kostenbeheersbaarheid. Spreker is ook benieuwd met welke snelheid de gedeputeerde dit alles gaat oppakken en hoe hij dat gaat doen.

Gedeputeerde Schaddelee dankt alle leden voor hun vragen, inbreng en brandstof voor zijn motivatie om met nog meer lust zijn tanden in dit onderwerp te zetten. Het is goed om bij dit soort vraagstukken te beginnen bij het waarom. De provincie wil een goed recreatief product voor zijn inwoners. Dankzij corona is duidelijk geworden hoe belangrijk het is om dat dichtbij te organiseren. De gedeputeerde verzucht dat hij het afgelopen jaar heel weinig bezig is geweest met recreatie en heel veel met allerlei ingewikkelde governance-vraagstukken. De gedeputeerde begrijpt dan ook dat de heer Kamp en mevrouw Welschen zeggen dat er altijd zoveel gedoe is rondom de schappen en vragen hoe dat kan. De gedeputeerde meent dat een van de oorzaken is dat er een heel zwaar construct is

opgetuigd, ook qua governance en hoe dit met elkaar is georganiseerd met betrekking tot de samenwerkingsvorm met veel gelaagdheden en diverse verantwoordingsstructuren. Dat is ook belangrijk omdat het publieke middelen betreft, maar de zoektocht de afgelopen maanden is geweest of het niet wat eenvoudiger en lichter te organiseren is waardoor er meer aandacht kan zijn voor het product recreatie zelf.

De gedeputeerde dankt de AB-leden voor hun inbreng. Er werd terecht teruggerepen op het rapport Berenschot waarin is aangegeven dat de situatie heel nijpend is en dat dat al lang zo is. Dit was ook de wake up-call voor vele betrokken bestuurders om in de benen te komen. Gedeputeerde heeft het gewaardeerd dat hij de afgelopen periode heeft kunnen schakelen met de vier AB-leden omdat dat hem geholpen heeft om te komen tot een idee over hoe dit alles in een juiste vorm gegoten kan worden.

De heer Janssen heeft de gedeputeerde een beetje geraakt met zijn opmerking dat de gedeputeerde een beetje op eigen gezag spreekt. De gedeputeerde ontleent zijn gezag maar aan één gremium, de Staten. De afgelopen tijd was er een uitdaging met betrekking tot het betrekken van elkaar en dat vond de gedeputeerde ook terug in het betoog van de VVD. Het is een complex vraagstuk en de coronamaatregelen zorgden ervoor dat het moeilijker of onmogelijk was om fysiek bij elkaar te komen om gezamenlijk te schetsen welke kant de partijen met elkaar op willen. Er zijn informatiebijeenkomsten georganiseerd door de twee schappen en er is een formele informatiebijeenkomst geweest met de Staten maar het elkaar goed betrekken was ingewikkeld en de gedeputeerde meent dat hier komend jaar stappen in gezet moeten worden.

De gedeputeerde herkent veel van de tekst van het initiatiefvoorstel, maar er zitten ook wat cruciale aanscherpingen tussen die de gedeputeerde kritisch stemmen. In de memo die de gedeputeerde heeft gedeeld met de AB-leden zat al een voorstel om zo snel mogelijk na de commissiebespreking een Statenvoorstel uit te werken. Het is goed als de Staten in positie worden gebracht om zich hier over uit te spreken en het voorstel dat aan de AB-leden is gedaan, en dat nu aan de commissie wordt gedaan, is dat er na deze vergadering een Statenvoorstel wordt gemaakt waarin de kaders die zijn meegegeven verwerkt worden en dat bij de volgende commissieronde besproken kan worden. Dat is een behoorlijke klus omdat de volgende Statenvergadering op 14 april is en als het college op tijd binnen de commissie BEM wil zijn het dan op 9 maart een besluit zou moeten nemen. Daarnaast zou

het fijn zijn als alles helder ambtelijk op papier gezet kan worden. De gedeputeerde vraagt om respect. Normaal gesproken moeten stukken drie weken voor een BEM-vergadering aangeleverd worden. Het college zal hier haar best voor doen maar de gedeputeerde hoopt dat de commissie het hem zal vergeven als die drie weken misschien twee weken worden. De commissie krijgt dan wel een voorstel wat de commissie in staat stelt om kaders te stellen.

De gedeputeerde zit te kauwen op een aantal punten uit het initiatiefvoorstel en heeft hier een aantal vragen over. De gedeputeerde verwijst naar punt 2b van het besluit en geeft aan dat er al jaren wordt samengewerkt. Gevraagd wordt wat voor verwachtingen de VVD hier bij heeft in het kader van dit initiatiefvoorstel. Er zijn meer partijen dan die in het voorstel worden genoemd waarmee samengewerkt kan worden en gevraagd wordt of dit een limitatieve opsomming of dat hier ook wat in geshopt en uitgebreid mag worden. De gedeputeerde vraagt ook of de samenwerking bedoeld is als samenwerking in de uitwerking of dat er meer achter zit en wat de bedoeling is in de fase daar voor.

Bij punt 2c wordt iets gezegd over de gekozen samenwerkingsvorm. Er is de wens om dit zo optimaal en flexibel mogelijk te doen. Gevraagd wordt hoe de VVD dit in dit voorstel bedoelt.

Bij punt 2d wordt iets gezegd over overhead en bedrijfsvoering. Dat is ook precies de inzet die in de richtinggevendende uitspraken worden meegegeven voor Recreatie Midden Nederland, die dat zelf zo klein mogelijk wil houden.

Punt 2e gaat over de herverdeling van terreinen. Dat roept bij de gedeputeerde wat meer vragen op. De wens lijkt er wel te zijn om als schappen gezamenlijk bezit te houden, maar tegelijkertijd zijn er soms ook historisch gegroeide situaties die verbeterd kunnen worden. De gedeputeerde heeft eerder al eens aangegeven dat er niet altijd een inhoudelijke logica zit in waarom het ene terrein van Staatsbosbeheer of van het Utrechts Landschap is en het terrein verderop, met ook een bankje en een prullenbak, in het beheer van een recreatieschap is. Hier is wel een reshuffling op mogelijk en er wordt ook wel gekeken hoe dit gedaan kan worden. De VVD wordt gevraagd wat de precieze bedoeling is van deze bepaling in het voorstel.

Het grootste punt van bezwaar zit in punt 2f van het voorstel van de VVD, wat de democratische legitimiteit betreft. Dit is een groot aandachtspunt, maar de vraag is in welke mate dat precies wordt uitgezet. Recreatie Midden Nederland is nu bezig met uitvoeringstaken als beheer en onderhoud. De gedeputeerde ziet dit als een taak van GS en iets minder van PS. PS wordt zoveel mogelijk meegenomen en er wordt verantwoording afgelegd en ook informatief wordt geprobeerd om PS zoveel mogelijk mee te nemen hierin. De bedoeling echter is om niet weer een heel zware gemeenschappelijke regeling op te tuigen maar om deze juist te vereenvoudigen. Dat zal ook betekenen dat er dingen losgelaten moeten worden. De bestuurlijke legitimiteit zou wat de gedeputeerde betreft vooral moeten bestaan uit verantwoording vanuit de nieuwe samenwerkingsvorm bij de begrotings- en Jaarrekeningscyclus. De provincie houdt het dan bij zichzelf en wordt er hier niet een aparte zware gemeenschappelijke regeling voor opgetuigd.

Punt 2g is het voorleggen van alternatieve scenario's aan PS. Hier is afgelopen jaar al een flinke stap in gemaakt, waar de AB-leden in zijn meegenomen en waar in informatiebijeenkomsten al vrij veel over is uitgewisseld. Als dit zou worden overgenomen op de manier waarop het in dit voorstel staat dan zal het waarschijnlijk veel vertraging geven op het hele proces. Dit, terwijl het heel belangrijk is om voor de zomer veel knopen door te hakken om in het najaar juridisch en financieel de liquidatie van Recreatie Midden Nederland zorgvuldig vorm te kunnen geven en om het dit boekjaar te kunnen beëindigen.

Veel van de vragen zal de gedeputeerde meenemen als kader en als aandachtspunt zoals het punt van de ChristenUnie over hoe je na de liquidatie van Recreatie Midden Nederland omgaat met het

Routebureau en het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug. De provincie zal hier een goede plek voor zoeken.

Er is door meerdere sprekers gevraagd hoe het zit met het verlopen van de visie terwijl de Omgevingsvisie nog vastgesteld moet worden en hoe sommige dingen geborgd worden. De Omgevingsvisie is straks de nieuwe basis voor de kaderstelling door PS. Het staat dan nog altijd vrij om op sommige specifieke punten kaders te laten vaststellen door PS. In dit geval kan dat met het Statenvoorstel vormgegeven worden zodat PS meer kaders kan vaststellen voor de vorming van de schappen en de vervolgooplossing voor Recreatie Midden Nederland. Gevraagd is hoe het zit met de rollen van GS en PS in de liquidatie van RMN en het eventuele vervolg van de schappen. De schappen hebben drie taken, onderhoud en beheer van de gebieden en van de wandel- en fietspaden en toezicht en handhaving op gebieden en paden. Dat is de kern die het college wil vasthouden waarbij het college heel uitvoeringsgericht met de Recreatieschappen en Plassenschappen wil omgaan. De ontwikkeling van nieuwe gebieden is wat de gedeputeerde betreft niet meer een onderdeel van de schappen maar is iets dat voorrang krijgt via het provinciale programma Groen groeit mee waar integrale afstemming plaatsvindt in hoe dat gedaan wordt, wat de rol van gemeenten is en hoe recreatiemogelijkheden daarin vorm gegeven worden. De kaders van Groen groeit mee worden vastgesteld in de Omgevingsvisie.

De basisinfrastructuur van de recreatievoorzieningen is onderwerp van het programma PRenT. Daar zijn de afgelopen tijd via co-creatie de Staten bij betrokken maar ook allerlei onderpartners en organisaties. In maart wordt het co-creatieproces afgerond en de gedeputeerde hoopt dat hij de Staten in mei een update kan geven over de stand van zaken omtrent PRenT.

Er is ook gevraagd hoe het kwaliteitsniveau vormgegeven wordt. De gedeputeerde meent dat dit een uitvoeringsvraagstuk is en de Staten geven de gedeputeerde hierover kaders mee over duurzaamheid, ecologisch beheer, klimaataspecten en dergelijke. Die kaders neemt de gedeputeerde mee bij het bermbeheer langs provinciale wegen maar ook bij de Recreatieschappen met betrekking tot de uitvoering en het beheer. Dit zijn ook zaken die worden vastgelegd in dienstverleningsbijeenvakkomsten maar een echte discussie hierover is de afgelopen jaren in de schappen nooit echt gevoerd. In de Algemene Besturen werd dit wel besproken maar vanuit de Staten en de raden is hier nooit intensief op ingesproken.

Recreatie Midden Nederland is een bedrijfsvoeringsorganisatie en de twee deelnemers daarin zijn het Recreatieschap Stichtse Groenlanden en het Plassenschap Loosdrecht. Deze twee deelnemers besluiten over liquidatie. Dit loopt dus via de AB-leden en het bestuur van Recreatie Midden Nederland. De Staten hebben hier niet per se een formele positie in. Dat wordt anders als er nagedacht wordt over het vervolg en hoe een centrumconstructie vormgegeven wordt.

De heer Kamp heeft vragen gesteld over de capaciteit. De gedeputeerde geeft aan dat het team klein is en dat het behoorlijk rekken en strekken is. Het team levert op dit moment bijna bovenmenselijke prestaties en voelt de druk en de urgentie. De gedeputeerde hoopt dat niet het onmogelijke van elkaar verwacht wordt.

Onder andere de heer Ubaghs heeft vragen gesteld over de projectleiders en projectmanagers. Er is al een projectmanager aan het werk en de projectleider start binnenkort. Zij weten goed dat zij geen tijd te verliezen hebben.

De consequentie als de gemeente besluit om zich terug te trekken is dat je blijft zitten met beheer- en onderhoudsvraagstukken en dan heb je met elkaar nogal een puzzel te leggen waarbij uiteindelijk een deel van de verantwoordelijkheden richting de provincie schuift omdat recreatie gemeentegrensoverschrijdend kan zijn.

Er is door de SP, het CDA en de SGP gevraagd naar de centrumregeling. Als je met elkaar een centrumregeling organiseert dan ligt daar een pakket aan overeenkomsten onder waarin is afgesproken wat er bij de centrumgemeenten wordt belegd en wie daar voor betaalt. De DB-leden

van de schappen hebben een belangrijk punt van gemaakt van de solidariteit, en dit is overgenomen door de AB-leden. Er is gezegd dat de deelnemers aan de schappen solidair willen blijven en elkaar in de toekomst vast willen blijven houden. Een gemeente als Nieuwegein, die weinig recreatieterreinen binnen de gemeentegrenzen heeft, en die gemakkelijk als free rider haar inwoners zou kunnen laten genieten zonder mee te betalen, heeft nadrukkelijk gezegd de solidariteit belangrijk te vinden en dit te zien als iets waar de gemeenten samen voor aan de lat staan.

De heer Van den Dikkenberg gaf aan licht te zien aan het einde van de tunnel en de gedeputeerde ziet dit ook. Het punt van publiek ondernemerschap dat hij noemde is voor de gedeputeerde een belangrijke motivatie om te kiezen voor een centrumrol voor de provincie. Het is de ambitie van de gedeputeerde om te kijken of de andere gemeenten ook weer binnenboord gehaald kunnen worden zodat er uiteindelijk een goed recreatief product aangeboden wordt waar alle 26 gemeenten van meeprofiten, waar de provincie in de regierol zit en zorg gedragen kan worden voor goede recreatie. Het aandachtspunt dat de SP noemde over vrije toegankelijkheid leeft breed en wordt door veel partijen heel belangrijk gevonden.

De gedeputeerde geeft aan dat de provincie wil doorpakken, dat de motivatie er is en dat hij blij is met alle input die hem is gegeven. Het college zal alles uitwerken in een Statenvoorstel dat tijdens de volgende commissievergadering besproken en vastgesteld kan worden zodat de kaders nog wat steviger worden verankerd.

De voorzitter deelt mee dat het nu 11.55 uur is en dat zij haar best doet om dit onderwerp om 12.00 af te ronden zodat er tijd overblijft voor de behandeling van het medewerkerstevredenheidsonderzoek. Er zullen punten van de agenda afvallen.

De voorzitter geeft aan dat er duidelijkheid is over het gegeven dat de partijen over dit onderwerp nog lang niet uitgesproken zijn. Er kan nu nog veel over worden gesproken maar dat kan beter gedaan worden op basis van de voorbereiding die nu is toegezegd door de gedeputeerde. De voorzitter heeft begrepen dat er behoefte is aan een visie, aan houvast bij de AB-leden en dat de gedeputeerde ook sneller wil dan dat er over een half jaar pas wat ligt. Bespreking in de volgende commissieronde is wellicht wat erg snel en het lijkt de voorzitter goed dat de gedeputeerde een redelijke termijn neemt die in elk geval wel veel korter is dan zes maanden. De heer Janssen wordt gevraagd wat hij met het initiatiefvoorstel wil.

De heer Janssen geeft aan dat de gedeputeerde hem een aantal vragen heeft gesteld wat hij een beetje de omgekeerde wereld vindt. Spreker zal niet alle vragen beantwoorden omdat hij de wens van de voorzitter begrijpt om verder te gaan met de vergadering. Spreker meent dat de gedeputeerde en hij dichter bij elkaar zitten dan op het eerste oog lijkt. De fractie is bereid het voorstel nog even aan te houden en af te wachten waar GS mee komt, mits dit wel echt snel komt. De gedeputeerde heeft terecht aangegeven dat er voor de zomer knopen doorgemaakt moeten worden. Nu is dus het moment om hier iets van te vinden. Spreker stelt voor het voorstel nog even aan te houden en om af te wachten of de fractie voldoende punten herkent in het voorstel van GS. De gedeputeerde sprak over de volgende commissieronde en de voorzitter schoof dat al weer een stukje op. Het is niet duidelijk wanneer het voorstel van het college nu naar de Staten komt. Spreker voelt echter wel de urgentie.

De voorzitter licht toe dat iedereen die urgentie voelt. Haar zorg is dat als de gedeputeerde in de volgende commissieronde iets wil neerleggen terwijl er in feite niet genoeg tijd voor is geweest, er weer een ingewikkelde discussie volgt. Als een maand extra ertoe leidt dat de partijen er sneller uit zijn met elkaar dan is dat te verkiezen. Als het echter wel lukt om de volgende commissieronde een Statenvoorstel voor te leggen dan zou dat natuurlijk heel fijn zijn.

Mevrouw Groen geeft aan dat er in maart een informatiesessie is over PReNT en gevraagd wordt of het mogelijk is om een werksessie daaraan bij te voegen. Qua inhoud heeft de fractie nog wel een aantal punten met betrekking tot wat de gedeputeerde zojuist heeft gezegd en de fractie wil hier graag met de gedeputeerde verder over praten. Dat hoeft niet aan de hand van het aangekondigde voorstel te gebeuren. Spreker wil meer inhoudelijk in gesprek dan dat vandaag is gedaan. Vandaag ging het over de Recreatieschappen en de vraag waar het naar toe moet, maar het gesprek is breder dan dat en daar moet enige ruimte voor genomen worden.

De heer Ubaghs geeft aan dat het een gewoonte begint te worden dat vragen niet beantwoord worden. De voorzitter kan zeggen dat er geen tweede termijn is in verband met het tijdsschema, maar spreker wenst dat de vragen die hij gesteld heeft beantwoord worden. Dat zou ook schriftelijk mogen, maar nu zijn de vragen nog niet behandeld en daar heeft spreker moeite mee. Er is gevraagd waarom er geen zienswijze is ingediend, of er al een indicatie van de kosten is en of er gebieden zijn die slechter zijn geworden van het stappen uit het Recreatieschap.

De voorzitter licht toe dat er niet geen tweede termijn is vanwege tijdsgebrek, maar dat dit de gewoonte is bij de behandeling van een Statenbrief.

De heer Schaddelee antwoordt richting mevrouw Groen dat er een proces van co-creatie is geweest waarbij verschillende Statenleden zijn aangehaakt. De gedeputeerde kan toezeggen dat de Staten worden uitgenodigd voor de slotbijeenkomst die in maart zal plaatsvinden. Dit is het slotstuk en dan wordt aan de participanten teruggebracht wat er is gedaan, maar dat is wel een moment waarop een gesprek gevoerd kan worden.

Richting de heer Ubaghs geeft de gedeputeerde dat er over de financiële consequenties nog niet heel veel te zeggen valt, behalve dat uit het staande budget de projectleiders zijn bekostigd.

De heer Ubaghs verwees naar een zienswijze die de gemeente indiende. Er kan een zienswijze worden ingediend bij de begroting van Recreatie Midden Nederland en de schappen en dat is ook door verschillende gemeenten gedaan. De provincie heeft er bewust voor gekozen om dat niet te doen omdat de gedeputeerde in het DB zit van beide en om de uitvoeringsorganisatie die belast is met het formuleren van reacties op zienswijzen niet onnodig te belasten. De druk is bij Recreatie Midden Nederland is al hoog en de gedeputeerde heeft hier, pragmatisch, voor gekozen.

Of gemeenten slechter zijn geworden van het uitstappen zou de heer Ubaghs ook kunnen vragen aan andere gemeenten van de Utrechtse Heuvelrug. De gedeputeerde heeft de afgelopen maanden wethouders gesproken van gemeenten uit de Utrechtse Heuvelrug die nu geen Recreatieschap meer hebben en die zijn daar niet per se erg gelukkig mee. Dit leidt er toe dat ze minder grip hebben op de zaak en met het opheffen van een Recreatieschap zijn de problemen niet verdwenen.

De heer Van Oort geeft aan dat de voorzitter terecht het punt maakte dat het aangekondigde voorstel ook in mei besproken zou kunnen worden. Voor zowel GS als PS is gedegenheid een groot goed. De gedeputeerde maakte de opmerking dat de Omgevingsvisie niet allesomvattend is en spreker zou daarom ook graag een eigen visie willen zien.

De heer Suna stelt dat er puur over recreatie uitgebreid met elkaar van gedachten gewisseld moet worden en spreker steunt het voorstel daarover. Spreker zou graag zien dat er scenario's worden uitgewerkt. De heer Ubaghs heeft vragen gesteld over de gevolgen van het opheffen van twee schappen. Het Henschotermeer is nooit vergeten en spreker wil hier dan ook een beter beeld bij hebben voordat er keuzes gemaakt worden en hoopt dat deze zaken ook worden meegenomen richting april/mei.

Mevrouw Hoek merkt op dat de trefwoorden doel, middel, recreatie, beheer en onderhoud elkaar in de weg zitten en dat er voor opgepast moet worden dat er niet veel geld wordt gegenereerd wat ten koste gaat van de kwaliteit.

De voorzitter stelt dat er vandaag veel is meegegeven aan de gedeputeerde. De heer Janssen de AB-leden die hiervoor een speciale voorbereiding hebben gedaan worden daarvoor bedankt. Over dit onderwerp zal over één of twee commissievergaderingen verder worden gesproken. De voorzitter constateert dat de agenda niet afgemaakt zal kunnen worden en stelt voor snel over te gaan naar het volgende agendapunt.

2.3 SB toelichting resultaten MTO 2020 en voortgang organisatieontwikkeling

De voorzitter deelt mee dat er een presentatie zal worden gegeven door mevrouw Knol-van Leeuwen.

Mevrouw Knol-van Leeuwen geeft aan dat de afspraak is dat halfjaarlijks over dit onderwerp wordt gesproken met de commissie maar dat het vanwege corona nu iets langer heeft geduurd. De presentatie zal samen met twee collega's van het Concernmanagementteam (CMT) worden gegeven. Het CMT heeft een kleine verandering ondergaan, mevrouw Hilly Jager is in oktober 2020 gestart als nieuwe concernmanager en is verantwoordelijk voor het domein Landelijke leefomgeving. Bij een volgende gelegenheid zal zij graag kennismaken en vertellen over de ontwikkelingen in haar domein. Organisatieontwikkeling is breed en spreker wil de commissie in drie brokken meenemen in een aantal organisatieontwikkelingen. Vervolgens wordt er een indruk gegeven van het verbeterprogramma van de bedrijfsvoeringsprocessen door de heer Rob Sijm en daarna wordt het domein Mobiliteit behandeld. Het zou mooi zijn om bij elk halfjaarlijks bezoek een ander domein onder de loep te nemen.

De ontwikkelingen van het afgelopen jaar hebben veel invloed gehad op de organisatieontwikkelingen. Spreker stuurde op 28 februari 2020 haar eerste e-mail naar de hele organisatie over de corona-ontwikkelingen en scenario's die ontwikkeld zouden gaan worden. De organisatie is hier inmiddels een jaar mee aan de slag. Spreker is trots op haar medewerkers en wat zij hebben laten zien, Er is afgelopen jaar hard gewerkt in een bijzondere setting, veel collega's zijn afgelopen jaar slechts één keer op kantoor geweest, bijvoorbeeld om een laptop op te halen. De organisatie heeft extra taken op zich genomen als subsidieregelingen en vouchers voor getroffen sectoren en ondernemers. Het is mooi dat het Provinciehuis als locatie kan worden ingezet voor bijvoorbeeld de snelle opschaling van de GGD, het UMC dat vaccinatietesten doet, de rechtbank, de gemeenteraad en het Veiligheidsberaad dat in het Provinciehuis vergadert.

De omslag die is gemaakt heeft een enorme verandering teweeggebracht in de doorontwikkeling van het digitale werken. Hier was al een planning voor, maar het was niet voorzien dat het opeens zo snel zou gaan. Ook met betrekking tot het samenwerken op afstand en het leiding geven en ontvangen op afstand heeft de organisatie enorme ontwikkelingen doorgemaakt. Dit maakt dat spreker kan concluderen dat de provincie een flexibele en lerende organisatie kan zijn als de nood hoog is en dat is iets om de komende periode op door te bouwen. De organisatie wil ook doorbouwen op de goede kanten van het werken op afstand en wil dit doorontwikkelen naar hybride werken. Er is altijd op locatie gewerkt en in het afgelopen jaar is geleerd hoe er best goed op afstand gewerkt kan worden. Dat is niet altijd leuk, maar er zitten ook positieve kanten aan. De organisatie wil naar een mengvorm van hybride werken omdat dat goed is voor de medewerkers omdat zij geconcentreerd kunnen werken, er minder reistijd is en minder verkeersbewegingen zijn goed voor het klimaat. Tegelijkertijd is ook gemerkt dat er veel behoefte is aan ontmoeting. De organisatie kan blij zijn met de positieve ontwikkelingen in de coronatijd maar corona heeft ook een wissel getrokken op de collega's en het

wordt steeds zwaarder. Er is hard gewerkt en het einde van het jaar is gehaald met de hoop dat 2021 er beter uit zou zien. Echter, na de jaarwisseling, met de tweede golf, zijn er meer zieken, zijn er weer mensen die de zorg voor hun kinderen op zich moeten nemen en die combinatie wordt steeds zwaarder. De rek is er uit en in de winter is het zwaarder om door te blijven gaan op deze manier. Spreker is in dit kader blij en dankbaar voor de prachtige boodschap die in de vorige PS-vergadering is afgegeven waarin de medewerkers een hart onder de riem werd gestoken.

De partnerorganisaties hebben natuurlijk ook met corona te maken en dit heeft invloed op de planning. Het CMT is op dit moment in gesprek met GS om te kijken hoe en waar bijgestuurd kan worden, wat echt door moet en hoe ervoor gezorgd kan worden dat de wettelijke taken en de zaken die voor de mensen in de provincie gedaan worden op een zo goed mogelijke manier door kunnen lopen. De gedeputeerde heeft deze ochtend al aangekondigd dat er aan een Statenbrief wordt gewerkt om zo goed mogelijk de consequenties in beeld te brengen. Spreker wil hierbij benoemen dat dit dynamisch is omdat niet duidelijk is hoe alles zich in de komende periode ontwikkelt. Leren en ontwikkelen is heel belangrijk voor de medewerkers en de organisatie. Spreker heeft vorige keer aangekondigd dat er gewerkt werd aan de oprichting van de Utrecht Academie en deze is begin dit jaar, in digitale vorm, opgericht. Er wordt ingezet op faciliteren, inspireren, kennisoverdracht en persoonlijke ontwikkeling. Er zijn ook grote leerlijnen waarin het programma informatieveiligheid en de Omgevingswet een plek zullen krijgen. Het doel is om met externe docenten te werken maar ook met mensen uit de organisatie die als docent een bijdrage kunnen leveren. In het verleden werden er ook al workshops over bijvoorbeeld politieke sensitiviteit gegeven waar mensen uit GS en PS een bijdrage aan leverden. Op deze manier kan het leren en ontwikkelen met elkaar verder vormgegeven worden. Dat geldt ook voor de vernieuwing van het introductieprogramma voor nieuwe medewerkers dat tegenwoordig het onboarding program heet.

Het MTO is ook dit jaar uitgevoerd volgens de methode Great place to work. Deze methode heeft vertrouwen als leidraad en Utrecht is de enige provincie in Nederland die hier mee werkt. Dit maakt het moeilijk om een vergelijking te maken met andere organisaties en met name de 11 andere provincies die allemaal een andere methode gebruiken. In 2018 was er al veel kritiek op het instrument vanuit de organisatie en dit heeft afgelopen jaar geleid tot de afweging of het onderzoek wel of niet volgens deze methode gedaan zou worden. Samen met de ondernemingsraad is besloten het onderzoek nog één keer op deze manier te doen, met een nulmeting zodat het daarna op een andere manier aangepakt kan worden. Met de ondernemingsraad is ook de afweging gemaakt of het medewerkerstevredenheidsonderzoek in dit bijzondere jaar zou moeten plaatsvinden. Er is gezegd dat corona en de periode van thuiswerken lang gaat duren en dat het daarom goed is om toch een medewerkerstevredenheidsonderzoek te doen. De grens bij deze methode ligt bij 70%. Dat betekent dat als een organisatie 70% scoort, deze te boek staat als great place to work. De resultaten van de afgelopen jaren zijn schematisch in beeld gebracht op sheet 8. Er is vanuit de Staten gevraagd om de resultaten vanaf 2014 aan te dragen maar 2014 is niet beschikbaar en toen werd ook niet met dit instrument gewerkt. Weergegeven zijn de resultaten van 2016, 2017, 2018 en 2020. Spreker heeft in 2019 deze grafiek ook laten zien, zonder 2020, en aangegeven dat er veel interventies gedaan werden. Spreker heeft toen ook aangegeven geen idee te hebben waar 2020 op uit zou komen. Er is weliswaar een lichte stijging maar de score is niet zoals met elkaar gehoopt werd. Het opkomstpercentage lag dit jaar 17% lager. Dat ondersteunt de eerdere kritiek op het instrument. Op sheet 9 worden de percentages vergeleken. Spreker geeft aan dit als een thermometermoment te zien maar ook als een moment om het gesprek te voeren. Er hebben al veel gesprekken plaatsgevonden binnen het CMT, met de ondernemingsraad en met alle managers gezamenlijk en in allerlei subgroepen. Ook binnen de teams worden gesprekken gevoerd over de resultaten. Deze

gesprekken zijn waardevol omdat het gaat om het ophalen van wat er speelt en wat er ervaren wordt.

Er zijn veel ontwikkelingen gaande binnen de organisatie en er lopen veel verbetertrajecten en andere interventies. Er wordt naar de uitkomsten gekeken en er wordt een link gelegd met de ontwikkelingen die er zijn en zo wordt er gekeken zijn of er nog witte vlekken zijn. Er wordt geprioriteerd want het is teveel om alles tegelijk op te starten. Dit gebeurt in samenspraak met de ondernemingsraad. Wat spreker betreft is het een kwestie van lange adem om koersvast door te bouwen aan de organisatie. Vertrouwen komt te voet en gaat te paard.

De heer Sijm licht toe dat een van de grote interventies het Verbeterprogramma Bedrijfsvoeringsprocessen is. De sheet geeft aan dat er drie sporen zijn om de bedrijfsvoering binnen de organisatie beter op orde te krijgen.

Over het Programma versterken Financiële Functie wordt het FAC ieder kwartaal geïnformeerd. Dat heeft betrekking op de agenda van de Digitale Routekaart. Dat zijn alle initiatieven gericht op bijvoorbeeld de informatiebeveiliging, privacy, dossiervorming en datagedreven werken. De drie sporen moeten er voor zorgen dat de ontwikkelingen binnen bedrijfsvoering beter op orde gaan komen. De Staten worden voor het versterken van de Financiële Functie via de FAC geïnformeerd en de commissie BEM wordt binnenkort voor de eerste keer over de agenda's digitale routekaart en het Verbeterprogramma van de bedrijfsvoeringsprocessen geïnformeerd over de voortgang.

Veel mensen binnen de organisatie zijn met bedrijfsvoering bezig omdat de bedrijfsvoering niet op alle onderdelen op orde is. De afgelopen jaren zijn er bij Bedrijfsvoering behoorlijk wat routines verdwenen en dat heeft ertoe geleid dat taken overgepakt zijn binnen de primaire afdelingen. Het verbeterprogramma moet er toe leiden dat de provincie meer toekomt aan waar het voor bedoeld is. Spreker wil ervoor zorgen dat intern de zaken op orde zijn zodat de provincie buiten meer kan stralen. Bedrijfsvoering is niet alleen van het domein Bedrijfsvoering maar van de complete organisatie.

In het verbeterprogramma wordt een onderscheid gemaakt tussen een korte en een wat langere lijn. De korte lijn is gericht op een aantal knelpunten die zich voordoen en waarbij het doel is om snel stappen te zetten om de processen beter op orde te krijgen. Twee belangrijke processen hierin die hoge prioriteit hebben zijn het indiensttredingsproces en de inhuur. Dit heeft een koppeling met het bereiken van de maatschappelijke doelen omdat dit verband houdt met de capaciteit en kwaliteit om de opgaven te realiseren. Bij een aantal onderdelen binnen de organisatie duurt de inhuur wat te lang. Er wordt ook gewerkt aan een actualisatie van de visie op bedrijfsvoering. De visie was verouderd, bijvoorbeeld met betrekking tot de visie dat bedrijfsvoering van iedereen is en de mogelijkheden die er zijn om de bedrijfsvoering te actualiseren en verbeteren. Bij de korte lijnen worden processen in een kwartaal opgepakt. Het doel is om aan het eind van het eerste kwartaal of het begin van het tweede kwartaal tot een afronding te komen met betrekking tot de visie op de bedrijfsvoering zodat er een duidelijk kader is.

Een andere belangrijke lijn is de producten-dienstencatalogus (PDC). Dat betekent dat er een menukaart komt vanuit Bedrijfsvoering van welke producten en diensten er geleverd worden en onder welke voorwaarden. Dit is gericht op professionalisering en het aanscherpen van het verwachtingsmanagement. Er wordt ook gewerkt aan het analyseren van knelpunten en het bepalen van prioriteiten. Er is een inventarisatie gedaan van alle lopende verbeterinitiatieven binnen bedrijfsvoering. Dit zijn er ongeveer 90 en het is dus belangrijk om prioriteiten te stellen. Deze sporen zijn erop gericht om toekomstbestendig tot een oplossing te komen.

Er wordt slim, simpel en slagvaardig te werk gegaan. De afgelopen jaren is Bedrijfsvoering vooral veel met zichzelf bezig geweest als domein om er voor te zorgen dat zaken beter op orde komen maar de afdeling realiseert zich nu dat de onderlinge verbinding heel belangrijk is. Er wordt gesproken over de

customer, de interne klant en het gaat er hierbij om dat het op orde brengen van processen in gezamenlijkheid wordt gedaan. Vanuit het domein Bedrijfsvoering is er een aantal taken die op orde moeten zijn om de dienstverlening kwalitatief op niveau te brengen en te houden, alsook de interactie met de primaire processen en het aandeel in de verantwoordelijkheid daarin. Dit samenspel wordt nu al gevoerd om tot de gewenste verbetering te komen.

Bedrijfsvoering richt zich op het geheel van alles in de bedrijfsvoering en dus ook de totale organisatie. Dit betreft niet alleen het domein Bedrijfsvoering, juist het samenspel en de interactie maken dat het gaat verbeteren.

Op dit moment zijn het indiensttredingsproces en de inhuur onder handen. Dit wordt met sprints gedaan waarbij een deadline is gesteld om gezonde druk te organiseren. Er wordt doorlopend aan de producten-dienstencatalogus gewerkt langs de lijn van de teams. Daarnaast wordt er gewerkt aan structurele procesverbeteringen. Om een proces op orde te krijgen zal er soms ook iets gedaan moeten worden aan systemen of het opleiden van medewerkers. Dit kent op sommige onderdelen een langere doorlooptijd.

Elk kwartaal wordt er een Statenrapportage over het Verbeterprogramma Bedrijfsvoeringsprocessen opgesteld in gezamenlijkheid met de agenda voor de Digitale Routekaart. Deze wordt aan de commissie BEM aangeboden. Binnenkort wordt de eerste kwartaalrapportage opgeleverd. Over het versterken van de Financiële Functie wordt al geruime tijd een kwartaalrapportage opgeleverd. Geprobeerd wordt om de rapportagemomenten bij elkaar te brengen.

De heer Hoogeland licht aan de hand van sheet 17 toe dat de commissie al vaker is bijgepraat over de verbeterprocessen in de bedrijfsvoering. Dit is in de blauwe balk te zien en dit is ook de basis waarop binnen het domein Mobiliteit ontwikkelingen worden gedaan. Alle programma's zijn dienstbaar aan het primaire proces. Ook in de bovenkant van de afbeelding, in de beleidsontwikkeling, wordt een aantal zaken afgestemd. Binnen het domein Mobiliteit is begin 2019 een actieagenda bepaald met negen actielijnen die voor een deel ook bedrijfsvoeringsaspecten zijn. De diensten die Bedrijfsvoering aanlevert moeten voor Mobiliteit bruikbaar zijn en moeten er toe leiden dat het werk op een transparantere en betere manier verricht wordt. Met andere domeinen als Stedelijke leefomgeving en Landelijke leefomgeving moeten ook zaken worden afgestemd. Dit wordt toegelicht aan de hand van sheet 18. In 2019 is de reorganisatie in domeinindelingen afgerond. Binnen het domein Mobiliteit is toen gestart met een plan om binnen vijf jaar te groeien naar de gewenste organisatie. Dit wordt de stip op de horizon genoemd en op de sheet is te zien hoe dat geformuleerd is. De rode draad is professionaliteit en meer plezier bij de mensen zodat iedereen zijn eigen kwaliteiten kan toevoegen. Als dat lukt dan zal de performance vanzelf ook omhoog gaan. De negen actielijnen moeten niet solitair gezien worden maar zijn in feite kwaliteiten die gewenst zijn of die moeten groeien ten opzichte van 2019. De negen lijnen grijpen op elkaar in. Toen het plan gestart is, is met de mensen in het domein besproken wat zij tegenkomen en waar zij tegenaan lopen. De acties die ondernomen worden en die jaarlijks gemonitord worden zijn mede gevoerd door de mensen en worden in veel gevallen met de mensen uitgewerkt.

Op sheet 19 is te zien wat er de afgelopen twee jaar is neergezet en wat de Staten hiervan zouden kunnen en moeten merken.

Het domein Mobiliteit heeft zich versterkt op de inhoudelijke aansturing van dossiers. Het domein bestaat uit ongeveer 250 vaste collega's die werken aan een betere, duurzamere of veiliger bereikbaarheid en de piramide van sturing is smaller gemaakt.

De Staten hebben uitvoeringsprogramma's Mobiliteit vastgesteld zoals het uitvoeringsprogramma Wegen of Verkeersveiligheid. Deze programma's worden door één opdrachtgever aangestuurd en hiermee wordt geborgd dat de samenhang tussen de programma's georganiseerd wordt. Bij nieuwe ontwikkelingen zoals bij het Stikstofdossier of de coronacrisis wordt gezamenlijk bekeken wat dat

betekent voor de inhoud, hoe dit door kan slijpen en welke keuzes er gemaakt moeten worden. Sturing hangt dus samen met de programmering. Er is een strategennetwerk ingericht en het domein laat zich beter dan in het verleden voeden door ontwikkelingen die van buitenaf op de provincie af komen en de ontwikkelingen die zelf opgepakt worden. Er zijn hiervoor mensen vrij gemaakt die ruimte hebben om buiten te acteren en door te vertellen hoe ontwikkelingen intern gevolg gegeven moeten worden. Het domein is rationeel gericht op het uitvoeren van projecten en lopende diensten en de impact van buiten en de ontwikkelingen moeten beter doorvertaald worden en daar is het strategennetwerk voor. Dit wordt concernbreed gedaan.

Binnen de uitvoeringsprogramma's Mobiliteit worden zaken meerjarig geprogrammeerd en is een duidelijke doorvertaling gemaakt naar wat de Staten jaarlijks in de begroting terug vinden. Ook het Meerjarig Investeringsprogramma en het Meerjarig Onderhoudsprogramma geven een doorkijk van wat er geprogrammeerd wordt en wat er in de begroting teruggevonden kan worden. Dit zijn belangrijke producten voor de Staten maar ook voor het domein zelf omdat het houvast geeft in het dagelijks handelen.

Het domein is druk bezig om flexibeler te worden in de inzet van mensen door beter te weten wie waar aan werkt en hoe projecten zich in de tijd gaan ontwikkelen en wanneer welke capaciteit vrij komt.

Door corona moet de inzet van OV dagelijks veranderen wat een grote impact heeft op de planning binnen het domein en op de beschikbaarheid van bepaalde mensen. Het capaciteitsmanagement moet helpen om een betere doorkijk te krijgen en steeds slimmer de teams samen te stellen. Dit is een van de laatste stappen die gezet worden om goed grip te krijgen op de 'hardware'.

Om dat veel projecten niet naar tevredenheid lopen wordt er ook gewerkt aan projectmatig werken. Er zijn twee teams die de projectleiders leveren en er wordt gewerkt aan een betere standaardisatie van de aanpak. Dit is vastgelegd in het Handboek projectmatig werken. Als er bijvoorbeeld een verkenning in de Staten ligt waarbij de Staten de koers uitzetten dan moet daar elke keer dezelfde informatie onder liggen.

Het domein wil dit soort zaken ook nadrukkelijk monitoren door te vragen of er gedaan is wat er gezegd is, of dat de outcome oplevert die verwacht was en waar de bijsturingsmomenten zitten. Binnen de domeinen is een dashboard ingericht waarbij alle activiteiten financieel inhoudelijk en de realisatie van mijlpalen worden gemonitord. Hier is een challengestructuur aan gekoppeld. Alle projectleiders praten met hun programmamanagers periodiek over de voortgang aan de hand van de financiële cijfers. De programmamanagers praten weer met de opdrachtgevers en met spreker zelf. Zo is er per kwartaal een getrappt inzicht van de stand van zaken. Dit vergt veel inzicht in de cijfers en de juridica. Hier is binnen het domein één team voor, het team Control & beheersing. Dit team is de afgelopen twee jaar versterkt en daarmee kunnen de eerstelijns bedrijfsvoeringaspecten beter worden opgepakt. In het team van de heer Sijm vinden de checks and balances plaats en dit team kan ook de meer specifieke expertises leveren. Door het versterken van deze eerste lijn wordt geborgd dat projecten ordentelijker functioneren en is tijdiger inzichtelijk waar er versterkt of bijgestuurd moet worden. Mensen worden continu opgeleid over bijvoorbeeld wat er gevraagd is wanneer er beslisdocumenten worden opgesteld en hoe de Staten functioneren. Het werken in een politiek bestuurlijke organisatie is voor veel mensen die door de provincie uit de markt gehaald worden vaak geen gemeengoed en daarom is opleiding nodig.

Op sheet 20 staat een doorkijk naar 2021 van het domein.

Het geluid van de voorzitter is weggevallen en mevrouw Boelhouwer springt voor haar in.

Mevrouw Boelhouwer dankt de sprekers voor hun presentatie en biedt de leden gelegenheid om vragen te stellen.

De heer Dercksen geeft aan in de loop der jaren wat sceptisch te zijn geworden over deze presentaties. Degenen die al wat langer meelopen hebben in het verleden de presentaties van Hans Goedhart gezien die ook goed waren, maar daar achter bleek toch een grote problematiek te zitten die de Staten niet bereikte. De Staten hebben gisteren pas de cijfers van het verleden gekregen en dat maakt het lastig om een vergelijking te maken met wat er nu gepresenteerd is. Spreker ziet een grote differentiatie in afdelingen. Op de griffie gaat het uitstekend, bij Financiën en bij Concerncontrol gaat het goed. Er zijn echter ook afdelingen als Trambedrijf, Natuur en landbouw en het Projectmanagementbureau waar het angstvallig rood kleurt. Gevraagd wordt in hoeverre gericht beleid wordt gevoerd om die afdelingen op een hoger niveau te krijgen. Ook wordt gevraagd of er een reactie is van de ondernemingsraad op de onderzoeken.

De heer De Brey geeft aan dat de fractie diepe zorgen heeft bij deze rapportage. De indicator: het management heeft een duidelijk beeld waar de organisatie naar toe gaat en hoe daar te komen lijkt op groen te staan. Deze indicator is 1% omhoog gegaan, maar slechts 22% van de organisatie geeft het MT hierop een voldoende. Hier zou heel veel zorg naar uit moeten gaan omdat 4 van de 5 medewerkers geen idee heeft waar de organisatie naar toe gaat. Dit is al langer zo en hier moet het MT echt aandacht aan gaan besteden. Spreker zou dit punt willen koppelen aan het plan om meer te focussen op kerntaken. GS en MT worden opgeroepen de leiding te pakken en met dit punt aan de slag te gaan.

Mevrouw Boelhouwer geeft aan dat in het verleden de cultuur zo was dat er veel niet gezegd werd door medewerkers en mevrouw Knol-van Leeuwen wordt gevraagd hierop te reageren.

Mevrouw Knol-van Leeuwen geeft aan dat er inderdaad gericht beleid wordt gevoerd op de verschillende teams. Spreker vindt het belangrijk om de gesprekken te voeren met de teams om per team te kijken wat er onder zit en wat de situatie is. Er zijn op dit moment in de organisatie veel verschillende situaties. Per team is de stand verschillend, is het management verschillend, zijn de programma's die er gedraaid worden verschillend en is de werkdruk verschillend. Er worden gesprekken gevoerd met de teams om te kijken waarom het scoort zoals het scoort en hoe daar gericht op geïntervenieerd kan worden.

Het is belangrijk om met elkaar het gesprek te voeren en dat de veiligheid wordt gevoeld om niet alleen via een invulformulier iets aan te geven. Mensen moeten open durven praten en het gevoel krijgen serieus genomen te worden. In dat proces wordt veel tijd en energie gestoken. Dit gebeurt nu grotendeels in een digitale situatie maar dat verloopt eigenlijk best goed. Ook de ondernemingsraad participeert hier in, in de zin dat er met de ondernemingsraad verschillende gesprekken zijn gevoerd, waaronder ook klankbordachtige gesprekken. De ondernemingsraad heeft ook vragen gesteld. Er is geen reactie op papier van de OR. Tijdens een volgende vergadering zal hier weer met de OR over worden gesproken. De ondernemingsraad volgt het proces in de stappen die worden gezet.

Het management voelt de zorg van de VVD. Duidelijk is dat veel collega's niet precies weten wat de richting is die de provincie op gaat. Dit betreft zowel inhoud als ontwikkeling op zich. De provincie is met heel veel organisatieontwikkelingen en inhoudelijke ontwikkelingen bezig en het management wil haal graag inzichtelijk kunnen maken waarom er heel veel interventies worden gedaan en waarom er heel veel programma's gevoerd worden en hoe dit in een paraplu bij elkaar komt om ervoor te zorgen dat de organisatie nog beter gaat functioneren en nog beter de provincie kan dienen.

Mevrouw [Boelhouwer](#) licht toe dat in de chat is aangegeven dat het gevoel in een fysiek veilige omgeving te werken met 6% is afgenomen. Mevrouw Lejeune vraagt of daar een verklaring voor is.

Mevrouw [Knol-van Leeuwen](#) geeft aan dat ook dit in de teams wordt besproken. Het percentage is een optelsom en de cijfers kunnen per team flink verschillen. Opvallend is dat op het moment dat deze vraag werd gesteld de mensen voor 80 of 90% fysiek niet bij elkaar waren en hier zit dus een stuk corona-impact in verwerkt. Het kan zijn dat mensen het niet prettig vinden om thuis te werken of dat mensen het niet prettig vinden om met maar een paar mensen in een gebouw te zijn. Dit punt zal per onderdeel besproken moeten worden en onderzocht moet worden hoe mensen hier prettiger in ondersteund kunnen worden.

Mevrouw [Boelhouwer](#) wenst mevrouw Knol-van Leeuwen veel succes met deze gesprekken en geeft aan het vervolg graag tijdens een volgende ronde te horen.

De [voorzitter](#) dankt de leden voor hun inbreng en mevrouw Boelhouwer voor het invallen. Het is fijn dat de Staten nu over het medewerkerstevredenheidsonderzoek geïnformeerd zijn omdat dit een dringende vraag was. Het is ook fijn dat de Staten periodiek over de organisatieontwikkelingen geïnformeerd worden. Voor de punten die niet behandeld zijn wordt een moment gezocht om deze zo snel mogelijk alsnog te bespreken.

[2.4 SB Motie 101 Meer toiletten erbij maakt iedereen blij](#)

[2.5 Statenbrief situatie BIJ12](#)

3 TER INFORMATIE

[3.1 SB openstelling REACT-EU](#)

[3.2 SB toekomst openbaar bestuur \(Thorbeckebrief\)](#)

[3.3 Recreatieschap Stichtse Groenlanden en Treasurystatuut](#)

[3.4 Plassenschap Loosdrecht e.o. verordening en Treasurystatuut](#)

[3.5 Memo aanpassen format Statenvoorstel afdoening motie 86](#)

[3.6 SB uitkomsten decembercirculaire Provinciefonds 2020](#)

[3.7 SB samenwerking ROM en EBU](#)

[3.8 SB stand van zaken coronamaatregelen toto en met 25 januari 2021](#)

[3.9 Brief Ministerie van Justitie en Veiligheid opgaven huisvesting vergunninghouders en opvang](#)

[3.10 SB voorstel structureel beleid opvolging MKB \(familie\)bedrijven](#)

[3.11 Memo brief Toezichtregime 2021](#)

4 SLUITING

De [voorzitter](#) sluit de vergadering om 12.59 uur.